

Ozioma Jizos' Kraịstị Nọkẹ Ke Jónu Dọn De E

Jesu Wụ Oku Osolobue

¹ Ogeṅ mbidọn, oku hụ rị ari; Oku hụ lẹ Osolobue rị; Oku hụ wụ Osolobue. ² Oku ahun lẹ Osolobue rị ogeṅ mbidọn. ³ Osolobue ke ihien ile rini ghahan'a; o nwonni ihien Osolobue ke hun o keleni ghahan'a. ⁴ Ime e ke ndun rị; ndun hụ wụ ukpe ihian ile. ⁵ Ukpe hụ e nwun ime ishi, kanị ishi, mkpokiki, a s'eka tinyun a mọbụ ghọha a.

⁶ O nwon okennyẹ ohu Osolobue zihẹ; efan a wụ Jónu. ⁷ O bia d'a shia eri banyeni ukpe hụ, keni ihian ile nụ eri e, kweri. ⁸ Ele 'ya wụ ukpe hụ, kale o bia d'a shia eri banyeni ukpe hụ. ⁹ Onye hụ wụ Ezigbo Ukpe hụ hun e ye ihian ile ukpe lala ime uwa ogeṅ ahun.

¹⁰ Osolobue ke uwa ghahan'a, kanị uwa amarinn'a ogeṅ o gi bia. ¹¹ O bia d'e kunrun ndi nke e, kanị ndi nke e anabanhann'a. ¹² Kanị, ndi ile hun nabannan n'a, ndi ile hun kwerini n'e, o ye we iken ni we wuru umu Osolobue: ¹³ ele ihian mu we; egini we uche ihian mu we, o nwonni okennyẹ owule han we mu we, kama, Osolobue mu we.

¹⁴ Oku hụ nọ henrin ihian, o nọ son enyi biri elu-
uwa. Efoma lẹ ezioku jun ime e! Enyi a hunole ogho
a, ogho akpu Nwa ohu Chuku-Nedi mu.

¹⁵ Jónu ku banyen'e, yi oro si, "Onwan wụ onye
hun m rị e ku ogeṅ m gi si, 'Onye hun lalanị m

memeḡu ka m, makele o ri a ri ni we d'a mu m.' ”

16 Make ihien ahun jun ime e, enyi hu e nwehen ngozi mmagi-mmagi. 17 We ye Iwu ghahani Mozizi; kanị efoma le ezioku ghaha eka Jesu Kristi. 18 O nwonni onye huntu Osolobue, kanị akpu Nwa ohu o mu suo, hun wu Osolobue, hun nokunme n'e, e meguo enyi marin a.

*Osheri Jónu Hun E Me Mirin-Chuku Shia
(Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Luk 3.1-18)*

19 Onwan wu eri Jónu shia oḡen ndi-ndu ndi Ju gi gha Jerusalem zihē ndi nchu-ējan le ndi Livaị d'a ju a, si, “Onye k'i wu?” 20 Jónu a ghorini; mba, o kupu a, si, “Ele m Kraisti Onye Nzuopuha hu Osolobue Tume.” O ghorini.

21 We nozi ju a, si, “Onye k'i wu? Iyu wu Elaija?”
O no si, “Mba.”

“Iyu wu Onye-amuma hu pu-ichen?”

O si, “Mba.”

22 We no si a, “Onye k'i wu nwan? Gwa enyi keni enyi marin ihien enyi sikō d'a gwa ndi zihē ni enyi. K'i jenkō d'e ku banyeni enweni?”

23 O no gi ihien onye-amuma wu Azaya ku za we, si,
“Mme wu

‘Olu hu ri e yi oro ime atụ,

a si,

“Kwa ni ụzọ Di-nwonni-enyi n'o zinrin!” ’ ”

24 Ndi Itu ndi Farisi hun ri ime ndi hu we zi 25 no ju a, si, “Ki haịn nwan i gi e me mirin-Chuku mbuni y'ele Mezaya mọbu Elaija mọbu Onye-amuma hu pu-ichen?”

²⁶ Jónu nọ za wẹ, sị, “M gi mirin mmaka e me mirin-Chuku, kanị o nwon onye ri ime unu hun unu marinleni. ²⁷ Iya wu onye hu lalanị m memegu. Erudeni m onye siko d'a topu akpukpo-uku a.”

²⁸ Onwan me ime Betani, n fetu Jodani, ebe Jónu nọ e me mirin-Chuku.

Nwa-ebulu Osolobue

²⁹ Eki e fon, o nọ hun Jizosi k'o lala ebe o ri, Jónu nọ sị, “Lee n'ẹ! Onwan wu Nwa-ebulu Osolobue hun e wepu njo uwa! ³⁰ 'Ya wu onye m ri e ku ogen m gi sị, ‘Omegu, okennyeh ohu kanị m lala; iya ka m makeni o ri a-ri ni we d'a mu m. ³¹ E te marin m'a, kanị m ri e gi mirin e me mirin-Chuku keni ndi Izrelu marin a.’ ” ³² Jónu nọ shia eri, sị, “M hun Mmon-nsọ k'o gi udi nduru gha elu-igwee hidanla, nokwasi a. ³³ E te marin m'a, kanị onye hun zi ni m si m, ‘Onye i jenkọ d'a hun ke Mmon-nsọ hidan d'a nokwasi a d'e son e nodi, iya wu onye hu jenkọ d'e gi Mmon-nsọ me ihian mirin-Chuku.’ ³⁴ A hunole m'a; e kuole m ni iya wu Onye Hu Osolobue Tume.”

Umụ-azuun Ibuzo Jesu Kpo

³⁵ Eki e fon, Jónu ni umu-azuun a ebuo wuzo, ³⁶ 'ya Jónu nọ hun Jesu k'o ghafeko, o nọ sị, “Lehu Nwa-ebulu Osolobue!” ³⁷ Umụ-azuun Jónu ebuo ahun a nu k'o ku ihieni, we nọ sonme Jesu. ³⁸ Ogen Jesu gi gbhuto, o hun we ke we ri e son e, o nọ sị we, “K'i unu ri a cho?” We nọ za, sị, “Rabai, elebe k'i bi?” (“Rabai” wu “onye-nkuzi.”)

³⁹ O nọ sị we, “Bia ni d'e lee e.” We nọ jen d'a hun ebe o bi; ihien rike okuloku eno efinnai ri a ku ogen hu; we nọ du e nodichanrin uhuhin hu.

⁴⁰ Onyè ohu ime ụmụ-azụun ebuonị nụ ihien Jónu ku sonme Jesu wụ Anduru nwenę Saimonu Pita. ⁴¹ O nọ bu ụzọ chojen nwenę ę wụ Saimonu, si a, “Enyi a hunole Onyę Hụ Osolobue Tume wụ Kraisti.” ⁴² Anduru nọ weri Pita d'e kunrun Jizosi. Jizos' e lee Pita, o nọ si a, “Yu wụ Saimonu nwa Jónu. Efan i jenkọ d'a wụ Kefasi.” (Ani efanni asusu Griki wụ Pita, 'ya wụ “omuma.”)

⁴³ Eki e fon, Jesu cho n'o jen Galili; o hun Filipu, o nọ si a, “Sonme m.” ⁴⁴ (Filipu wụ onyę Besaida, obodo Anduru le Pita.) ⁴⁵ Filipu a hun Natanelu, o nọ si a, “Enyi a hunole onyę hụ Mozizi de banyen'e ime Iwu, hun ndi-amuma dezikwo banyen'e—Jesu onyę Nazareti nwa Josefụ ro.”

⁴⁶ Natanelu nọ si a, “Ni ihien owule ri mma s'eka gha Nazareti puha?” Filipu nọ si a, “Bia d'e lee.” ⁴⁷ Ogen Jizosi gi hun Natanelu k'o lala ebe o ri, o nọ si, “Onwan wuchanrin onyę Izrelu hun nwonleni ero!”

⁴⁸ Natanelu nọ ju a, si, “Nani k'i don marin m?”

Jizosi nọ za, si, “A hunguọ m'i okpuru osisi figi hu ni Filipu d'a kpọ i!”

⁴⁹ Natanelu nọ si, “Onyę-nkuzi, ezie iyü wụ Nwa Osolobue; iyü wụ Eze ndi Izrelu!”

⁵⁰ Jizosi nọ si a, “Y'e kweriọle makeni m gwa i hu ni m hun i okpuru osisi figi?! I jenkọ d'a hun ihien ndi ka onwan!” ⁵¹ O nọ si we, “M ri a gwa unu ezioku, unu siko d'a hun ke elu-igwee kpupu, hun ke ndi mmọn-ozu Osolobue ri e jenen, e jenua d'e kunrun Nwa nke Ihian.”

Isi Nke Ebuo

Jesu E Gi Mirin Henrin Manya

¹ Hụn mę ę akpu-uhuohin eto, o nwon agbamehuhuo ri obodo Kana ri Galili. Nne Jizosi ri ebahun. ² We kpozikwo Jizosi le umu-azuun a agbamekukwo hu. ³ Ogen manya gi guu, nne Jesu no si Jesu, "Manya we a guu." ⁴ Jizosi no si a, "Okpoho, hatu m ye nu, ogen m e ke ru." ⁵ Nne ę no si ndi ri e jen ozi, "Ihien owule o si unu me, unu e me."

⁶ O nwon ite-mirin isin we gi omuma memę ri ebahun. Ohu-ohu ime we jenko d'e ripu ogbogoro mirin isen mobu esa. W'e gi we e donme mirin we gi a chanchan ihien, hun we gi e mezu omenali ndi Ju.

⁷ Jesu no si idibo ndi hu, "Gbajun ni ite ndi hu mirin." 'Ya we no gbajun we d'a pu onu. ⁸ O no si we, "Kuru ni nwan ekere jenni onye-isi ocho." 'Ya we no me ihien o ku.

⁹ Onye-isi ocho no danmin mirin hu henringuu manya, bu o marin ebe o gha bia, (kani, ndi hu ri e jen ozi a maringho), o no kpo okennyę hu ri a gba-ekukwo, ¹⁰ si a, "Ndi ozọ ile e bu uzọ e wepuha manya ka a suọ, ihian ile rajunguu efo we kebe wepuha hun suoleni; kale y'e bu hunni suoni to d'e ru oğenni."

¹¹ Imę Kana ri Galili ke Jesu no run orun-atumęnya ibuzoni hun o gi ghosi ogho a, umu-azuun a no kweri n'e. ¹² Omęguu, Jesu no si Kapanom—'ya le nne ę le umune ę le umu-azuun a, we no nodi ebęhu ekere.

Jesu E Jẹn Ulo-nsọ

(Mat 21.12-13; Mak 11.15-17; Luk 19.45-46)

¹³ Ogen ndi Ju gi e me Mmemme-Nghafe e rume, 'ya Jesu no si Jerusalem. ¹⁴ O no hun ndi ri Ulo-nsọ ebẹhu e re efin le atunrun le oluikuku lezi ndi a gbahuto ego ebe we nodiyesonme ni teburu we. ¹⁵ O no kpa iberi (aya), gi e chupu we ile le oken-efin we le nduru we ime Ulo-nsọ, buoyiya egbo ndi a gbahuto egbo, hukpumesonme teburu we. ¹⁶ O no si ndi ri e re nduru, "Wepu ni ihien ndini we ebeni; egizileni ulo Nedi m henrin ebe we no a zu afia!" ¹⁷ Umụ-azuun a no nyanhan ni we de e ime Ekukwo-nsọ ni, "Adudu ulo i jenkọ d'e bu m ri."

¹⁸ Ya ndi-ndu ndi Ju no nwan si a, "Ghosị enyi ahima enyi e gi marin ni Osolobue si i me ihienni."

¹⁹ Jizosi no za we si, "Tikpo ni Ulo-nsọni, e gi m akpu-uhuohin eto wesi e elu."

²⁰ Ndi-ndu ndi Ju no si a, "Ulo-nsọni we gi ahua isin-kwasi-ogunnai tun k'i jenkọ d'e gi akpu-uhuohin eto wesi elu?" ²¹ Kanị Ulo-nsọ Jesu ri e ku oku e wu ehụ a. ²² Ogen o gi ghaguu onwun lihi, umụ-azuun a no nyanhan n'o kuoghọ ihienni, we no gi ihien Ehuhuo-nsọ ku le ihien Jesu ku don.

Jesu Marin Ke Ihian No

²³ Ogen Jesu gi ri ime Jerusalem ogen Mmemme-Nghafe, ndi bu oda no kwere n'e makeni we hun orun-atumenya ndi o ri a run. ²⁴ Kanị Jizosi ebuni enwen e ye we, makeni o maringuo ke ihian ile no. ²⁵ Ele hun onye owule e gi gwa a ke ihian no, makeni 'ya le enwen e a maringuo ihien ri ime ihian.

Isi Nke Eto

Nikodimosi A Bia D'a Hun Jizosi

¹ O nwon okennyeh ohu w'a kpọ Nikodimosi. Onyeh Itu Ndi Farisi ro, onyeh ohu ime ndi-isi ndi Ju k'ọ wu. ² O gi ime uhinhin bia d'e kunrun Jizosi, si a, “Onyeh-nkuzi, enyi a maringwo n'i wu onyeh-nkuzi gha ebe Osolobue ri bia, makele o nwonni onyeh jenkọ d'e ri-eka run orun-atumenya ndini i ri a run mmani Osolobue noyen'e.”

³ Jesu no za, si, “Ezioku ke m ri a gwa i, mmani we mudonzi ihian, o saeka hun Ali-eze Osolobue.”

⁴ Nikodimosi no si a, “Nani ke w'a don mudonzi ihian ebe o kagwu egedi? Ni ihian sazi aka banye efonneh, a muzi w'a nke mgbe ebuo?” ⁵ Jizosi no za a, si, “Ezioku ke m ri a gwa i, mmani we mu ihian ghahani mirin le Mmon-nso, o sako aka banye Ali-eze Osolobue. ⁶ Hun ihian mu wu ihian; hun Mmon-nso mu wu mmon. ⁷ Y'a tula i enya ni m si ni we siko d'a mudonziriri unu.” ⁸ Ufere e fesi ebe owule o cho—unu a nu unun a, kani unu ara marin ebe o gha a bia mobu ebe o feko—erira k'ọ ri ebe onyeh owule Mmon Osolobue mu ri.

⁹ Nikodimosi no si a, “Nani ke onwan e don saeka me?”

¹⁰ Jizosi no si a, “I wu onyeh-nkuzi ime Izrelu, bu y'a ghotani ihien ndini? ¹¹ Ezioku ke m ri a gwa unu, enyi ri e ku ihien enyi marin, a shia eri ihien enyi hun, kani unu ara nabanhan eri enyi. ¹² Ebe o me nwan ni m gwa unu ihien ndi ri elu-awa bu unu e kwerini, nani ke unu a don kweri omeni a gwa m unu ihien ndi ri elu-igwee? ¹³ Make ni, o

nwọnni onyẹ jẹntu elu-igwee wezuka onyẹ hụ gha elu-igwee bịa—wụ Nwa nke Ihian.”

14 “Eriira Mozizi don wesi agwo hụ elu ime atụ kẹ wẹ jenkọ d'e wesi Nwa nke Ihian elu, 15 keni onyẹ ọwụlẹ hụn kwerini n'ẹ hụn ọzọ nwọn ndun itẹbite.”

16 “Makeni Osolobue nwe ihien-osisuso jenni ndi ri uwa oda-oda, 'ya haịn o gi ye akpu Nwa ohu o nwe, ken'o wuru ni onyẹ ọwụlẹ hụn kwerini n'ẹ alako iwi, kama o nwọn ndun itẹbite. 17 Ezie, Osolobue ezini Nwa a d'a ma ndi ri uwa ikpe, kama, o zi ẹ keni wẹ hụn ọzọ nwọn nzuopuha ghanan'a.

18 Ikpe amanị onyẹ ọwụlẹ kwerini n'ẹ, kanị ikpe a maguo onyẹ ọwụlẹ hụn kwerileni, makeni o kwerini ime efan akpu Nwa ohu Osolobue. 19 Onwan kẹ wẹ gi hangbu wẹ enen: ni ukpe a biaguo ime uwa, kale ishi ka ihian a suo kari ukpe, makeni eje ihien kẹ w'e me. 20 Ize ukpe e ze ndi ile e me eje-ihien, w'a ra bia ebe ukpe ri make eje-ihien wẹ ri e me gha a puha ifon.”

21 “Kanị ndi hụn e me ihien ri mma a bia ebe ukpe ri, keni ihian ile hụn a ni wẹ ri e me ihien Osolobue cho.”

Jizosi Le Jonu Hun E me Mirin-Chuku

22 Omegu, Jizosi le umu-azuun a no si Azuun Judia, o no du wẹ nodi ebehu, e me ndi ihian mirin-Chuku. 23 Jonu nke rizi obodo Enom hun nokunme Salim e me mirin-Chuku makeni mirin ri ebahun oda-oda. Ihian hu e jẹn d'e kunrun ẹ, o hu e me wẹ mirin-Chuku. 24 W'e ke bu Jonu che ime ulo-ngan ogen hu.

25 Ogen hu, umu-azuun Jonu le onyẹ Ju no doma oku ichan-ehụ w'a chansonme hūn wụ ọdinali ofufe

wẹ gi e dọn enwẹn wẹ nsọ. ²⁶ Wẹ nọ bịa d'e kunrun Jónu, sị a, “Onyẹ-nkuzi, onyẹ hụ yu lẹ 'ya ritan n fetu Jodani, onyẹ hụn i gwasonmẹ ndi ihian oku e, lee e nwan k'ọ ri ebeni e mẹ mirin-Chuku, ihian ile hụ e jẹn d'e kunrun e.”

²⁷ Jónu nọ za, sị, “O nwonni onyẹ hụn e nwehen ihien owule mmani wẹ gha elu-igwee y'e ihien hụ. ²⁸ Unu lẹ enwẹn unu wu osheri m ni e kughọ m'a ni 'Ele m Kristi, kani wẹ zi m buru n'e ọzọ.' ²⁹ Okpoho hụn wẹ ri a lu wu nke okennyẹ hụn ri a lu n'a. Owu okennyẹ hụ ri a gba ekukwo, hụn wuzoye n'e e gon e ntin, a ghoghọ oda-oda o nu olu okennyẹ hụn ri a gba ekukwo. Ya wu ni ighoghọ m e zuole nwan oke. ³⁰ O k'a riwaye mkpa, kani mme nwen k'e belu.”

³¹ Onyẹ hụn gha elu bịa ka ihian ile; onyẹ hụn gha uwa bịa wu nke uwa, o ku oku ihien ri ime uwa. Hụn gha elu-igwee bịa ka ihian ile. ³² O hụ a shia eri ihien o hụn lẹ ihien o nu, kani o nwonni onyẹ e gi eri e e dọn. ³³ Onyẹ owule gi oku e dọn a ghosiole ni Osolobue wu onyẹ-ezioku. ³⁴ Makeni onyẹ Osolobue zihẹ k'ọ wu, oku Osolobue k'ọ ri e ku, makeni Osolobue e yehodu n'a Mmon-nsọ. ³⁵ Ihien Nwa a a suo Chuku-Nedi, o wegwo ihien ile che e eka. ³⁶ Onyẹ hụn kweri ni Nwa Osolobue nwon ndun itebite; onyẹ hụn ju n'o kwerikonu Nwa Osolobue ahunko ndun; mba, iwe-le-onuma ke Osolobue k'e gi ssonmẹ e.”

Isi Nke Ẹnọ

Jizosi Lẹ Okpoho Onyẹ Sameria

¹ Ogen ahun, Jesu nọ nwan marin ni itu-ndi Farisi a nugwo ni umu-azuun ndi Jesu ri e nwehen

e me mirin-Chuku kade nke Jónu. ² (Kani, ele Jesu ri e me we mirin-Chuku, umu-azuun a suo ri e me.)
³ Ya Jesu no gha Judia pu, kinko Galili. ⁴ O no ghasi ali Sameria makele o ri mkpa n'o k'a ghariri ebegu.
⁵ 'Ya o no puha obodo ohu w'a kpọ Sika, hun ri ime Sameria, egu ali hu Jekopu ye nwa a wu Josefụ.
⁶ Omi Jekopu ri ebegu; ndun guu Jesu make ijen o jen; otudeni, o no nodi ali egu omi hu. (Ihien rike okuloku mmebuo efinnai ro, ogen hu anwun gi a ri isi.)

⁷ 'Ya ke okpoho ohu, onye ali Sameria, no bia d'a dorị mirin. Jesu no si a, "Ye m mirin ra." ⁸ (Ogen hu, umu-azuun a e jenneguo ime obodo d'e nonhen ihien-oriri.) ⁹ Okpoho onye Sameria hu no si a, "Nani ke iyu wu onye Ju don nwan a rijo mme wu okpoho onye Sameria mirin?" (O ku onwan make ni ndi-Ju le ndi-Sameria ara meko.) ¹⁰ Jizosi no za a, si, "Omeni i te marin ihien Osolobue e ye le onye hun ri a si i, 'Ye m mirin ra', nke y'a rijo a, o ye i mirin hun e ye ndun." ¹¹ Okpoho hu no si a, "Di-okpa, ominị mi emi bu y'e gi mkpu y'e gi do mirin. Elebe ke y'a no nwan nwehen mirin hu e ye ndun? ¹² 'Yu ka Jekopu nedi enyi kani hun ye enyi ominị, hun 'ya le umu a le ihien-uriri e ra mirin rin'a?" ¹³ Jesu no si a, "Onye owule hun ra mirinni, egun mirin jenkọ d'a gunzi a. ¹⁴ Kani, onye owule hun ra mirin hu m jenkọ d'e ye e, egun mirin agunkozi a; kama, mirin hu m siko d'e ye e jenkọ d'e henrin n'e isi-mirin hun ri ime e e hupuha ndun itebite."

¹⁵ Okpoho hu no si a, "Di-okpa, ye m nwan mirin hu amamgbe egun-mirin gha a gunzi m mobu a biamazi m ebeni d'a do mirin." ¹⁶ Jizosi no si a, "Jen

d'a kpọ di i, y'e kinhen azuun.” ¹⁷ Okpoho hụ nọ sị a, “Enwọn m di.” Jesu nọ sị a, “Ezioku ke i ku ebe i nọ sị, ‘Enwọn m di’, ¹⁸ makeni y'a lupuguo di isen, bu okennyẹ hụn iyụ le 'ya ri nwan ele di i; ezioku k'i ku!”

¹⁹ Okpoho hụ nọ sị a, “Di-okpa, a hunole m'a ni i wu onye-amuma. ²⁰ Ndi-nedi enyi we kanị nọ uguni fe ofufe, bu unu ndi Ju si ni Jerusalem wu ebe furu ihian jenko d'a noriri e fe ofufe.” ²¹ Jesu nọ sị a, “Okpoho, gi ihien m ri e ku don: ogen lala, hun o gi me ni elezi enu uguni mobu ime Jerusalem ke unu siko d'a nọ fe Chuku-Nedi. ²² Unu amarin onye unu ri e fe; kanị, enyi a maringho onye enyi ri e fe, makeni eka ndi Ju ke nzuopuha gha a bia. ²³ Kanị ogen lala, o ruguode nwan, hun ndi hun e fe ezigbo ofufe k'e fe Chuku-Nedi ofufe ime-mmọn le nke ezioku. Makeni ndi hun e fe ofufe nọ erira ke Chuku-Nedi cho ni w'e fe e ofufe. ²⁴ Osolobue wu Mmọn, ele ihian; ndi hun k'e fe e ofufe siko d'e feriri a ime-mmọn, gi ezioku fee e.” ²⁵ Okpoho hụ nọ sị a, “A maringuo m ni Onye Hu Osolobue Tume wu Mezaya, (hun w'a kpọ Kraisti), lala; o bia, o gwachanrin enyi ihien ile.” ²⁶ Jesu nọ sị a, “Mme hun ri a gwa i oku ro.”

²⁷ Ozigbo hura, umu-azuun a nọ lua. O nọ tu we enya oda-oda n'ọ ri e son okpoho e ku oku; kanị o nwonni onye si, “K'i cho”, mobu “Ki hain i gi ri e son e e ku oku.” ²⁸ Ya okpoho hụ nọ la ite mirin e to, kin-azuun si ime obodo; o nọ sị ndi rin'a, ²⁹ “Bia ni d'e lee onye hun gwa m ihien ile m me. Onye ma ke 'ya wu Onye Hu Osolobue Tume wu Kraisti?” ³⁰ We nọ gha ime obodo puha, ruhem ebe Jesu ri.

³¹ Ogen hụ, ụmụ-azuun hụ a rịọ Jesu, a sị, “Onyẹ-nkuzi, dodo rị ihien-oriri.” ³² Kanị ọ nọ sị wẹ, “M nwon ihien-oriri m'e rị hụn ụnụ marinleni.” ³³ 'Ya ụmụ-azuun a nọ juma ibe wẹ, sị, “O nwonde nwan onyẹ wẹhẹ n'ẹ ihien-oriri ra?” ³⁴ Jizosị nọ sị wẹ, “Ihien-oriri m wụ ime uche onyẹ zini m lẹ irunchanrin ọrun a. ³⁵ Ele ụnụ a sị, ‘O hodụ ifon ẹnọ nị ogen wẹ gi a ghọ ihien-ugbo ru?’ Kanị m rị a gwa ụnụ, lehunmẹ ni ẹnya ebe ụnụ rị nị ụnụ hụn nị ihien-ugbo a kaguolẹ hụn w'a ghọ. ³⁶ Onyẹ hụn a ghonị rị nwan a ghọ, a narin ugwo-ọrun a; ọ hụ e kponkikomẹ mkpuru a toni ndun itebite, keni onyẹ hụn kunn'a lẹ onyẹ hụn ghon'a hụn ụzọ nwongbame ighoghọ. ³⁷ O meguo nwan kẹ wẹ don e ku, ‘Onyẹ ọzọ a kụn, onyẹ ọzọ a ghọ.’ ”

³⁸ “M zi ụnụ d'a ghọ ihien ụnụ runleni; ndi ọzọ a runguolẹ ọrun, ụnụ a banhanguo d'a ghọ mkpuru wẹ runpuha.”

Ndi Sameria A Bia D'e Kunrun Jesu

³⁹ Ndi Sameria bu ọda wụ ndi obodo hụ nọ kwerini Jesu make ni okpoho hụ sị, “Ọ gwa m ihien ile m mē!” ⁴⁰ Ogen ndi Sameria gi nwan bia d'e kunrun Jesu, wẹ nọ rịọ a n'o sọn wẹ nọdị. 'Ya ọ nọ sọn wẹ nọdị akp'ohin ebuo. ⁴¹ Ndi bu ọda nọ gi ufiri ihien ndi ọ rị e ku kwerizi, cheni ndi ibuzo. ⁴² Wẹ nọ sị okpoho hụ, “Elezi ihien i ku sọo kẹ ẹnị gi kweri, makele ẹnị lẹ enwen ẹnị a nuole ọnu a, marin nị ezioku-ezioku, onwan wụ Onyẹ-nzuopuha ụwa.”

Jizosị A Zuọ Nwa Onyẹ-isi-ọrun Eze

⁴³ Ogen akpu-uhuohin ebuo gi ghafegu, Jesu no gha Sameria si Galili. ⁴⁴ (Jizosi le enwen e e kuguo a ni w'a ra ye onye-amuma mgbaye ime ali onye-amuma ahun.) ⁴⁵ Ogen o gi ru Galili, ndi Galili no nabanhan a, make ni a hunguo we ihien ile o me ime Jerusalem ogen Mmemme-Nghafe (make ni we nwen e jenghozi mmemme hu).

⁴⁶ O no biazị obodo Kana hun ri ime Galili ebe o no gi mirin henrin manya.

O nwe okennyehi ohu emu ri a ku nwa-a-okennyehi ime Kapanom. Okennyehi wu onye ohu ime ndi-isi-orun eze. ⁴⁷ Ogen okennyehi hu gi nu ni Jizosi a ghaguo Judia kinhen Galili, o no buru e, rio a 'ya bia d'a zuo nwa a make ni o d'a nwun. ⁴⁸ 'Ya Jesu no si a, "Mani unu hun ahima le ihien atumanya, unu ekweriko." ⁴⁹ Onye-isi orun hu no si a, "Di-okpa bia ndo-o, nwa m gini d'a nwun." ⁵⁰ Jizosi no si a, "Lama, nwa i jenkọ d'a ri ndun." Okennyehi hu no kwere oku Jizosi gwa a, o no lama. ⁵¹ Ebe o lako, ndi idibo e no kunrun e; we no gwa a ni nwa a hu a riguo mma. ⁵² O no ju we ke ele ogen k'o gi rima mma. We no si a, "Okuloku ohu efinnai unyanhun ke ehụ-okun hu gi hapu a." ⁵³ Nedi e no nyanhan ni ogen hu ke Jizosi gi si a, "Nwa i jenkọ d'a ri ndun." Ifiri e, ke ya le enwen e ke ikpun-ulo a no kwere ni Jesu. ⁵⁴ Onwan wu orun-atumanya nke ebuo Jesu run ogen o gi ghaguo Judia bia Galili.

Isi Nke Isen

Jesu A Zuo Onye Nwonleni Onye E Yen'e Eka

¹ Omegu, Jesu no kin-azuun si Jerusalem make ni o nwon mmemme ndi Ju rini.

² Ime Jerusalem, o nwon mirin ri ehụ Onụ-mgbon Aturun, hun ndi Hibru a kpo mirin Betes'da [mogu mirin Be'zata], hun nwon uzọ isen we kpumesonme elu we hun we gha e ru e. ³ Igunrun ndi-emu ri a ku e dinsonme uzọ ndi hu: ke ndi enya-ishi, ke ndi nguro, ke ndi oro kinmin, [e che ni we mehunme mirin hu. ⁴ Makeni, o ru, mmon-ozu Di-nwonni-enyi e hidan d'e mehunme mirin hu. Onye owule ime ndi emu ri a ku, hun bu uzọ banye ime mirin hu ogen we gi mehunmeguu a, o dinhin emu owule ri a kun'a.]

⁵ Onye ohu ime ndini dine ebahun ri a ku emu kete ahua ebuo-aria-ogunna. ⁶ Ogen Jizosi gi hun a, marin n'o teguo emu hu kuma a, o no si a, "Y'a chogho ni dinhin?" ⁷ Okennyehu emu ri a ku no za, si, "Di-okpa, enwon m onye e bu m e che ime mirinni ogen owule we gi mehunme e; m cho ni m banye ime e, onye ozọ e bu m uzọ banye."

⁸ Jizosi no si a, "Lihio oto! Heri ute i, jenne ijen!" ⁹ Ozigbo, okennyeha hun no dinhin; o no buru ute e, jenne ijen.

Uhuohin ahun wu uhuohin izu-iken. ¹⁰ 'Ya ndi-ndu ndi Ju no si okennyehu Jizosi zuo, "Onwan wu Uhuohin Izu-iken, o furuni ni y'e bu ute i, i ri a dan Iwu." ¹¹ O no za we, si, "Onye hun zuo ni m si m, 'Heri ute i, jenne ijen.' " ¹² We no ju a, si, "Onye wu onye hu si i, 'Heri ute i jenne ijen?" " ¹³ Kani okennyehu we zuo amarin onye o wu, makeni Jizosi a rubanguo ime igunrun ri ebahun.

¹⁴ Omeuu, Jizosi no hun a ime Ulo-nsọ, o no si a, "Lee enya, y'a riguo nwan mma! Emezile njo, amangbe ihien ka njo gha e me i." ¹⁵ 'Ya okennyeha

hụ nọ jẹburu ndi-ndu ndi Ju d'a gwa wẹ ni Jesu wu onye हु зуо n'a. ¹⁶ 'Ya ke ndi-ndu ndi Ju nọ kpokpome Jesu make ni o ri e me ihien ndi nọ enina Uhuohin Izu-iken. ¹⁷ Kani Jizosi nọ si wẹ, “Echen ke Nedi m rikwo a run orun, mme nwen siko d'a gha a runzikwo orun.” ¹⁸ Ifiri ihien ni o ku, ndi-ndu ndi Ju nọ chokenmede ni wẹ gbu e. Makele, ele n'o dan iwu Izu-iken suo, kani, o kpozikwo Osolobue Nedi e—gi ohun ku ni 'ya le Osolobue han.

Iken Jesu

¹⁹ Jizosi nọ si wẹ, “Ezioku ke m ri a gwa unu, Nwa a saeka gi uche e me ihien owule—mmani ihien o hun Chuku-Nedi ri e me; make ni ihien owule Chuku-Nedi me, 'ya ke Nwa a e mezikwo. ²⁰ Make ni ihien Nwa a a suo Chuku-Nedi, o ghosi Nwa a ihien 'ya le enwen e ri a run. O jenkọ d'e ye e iken gi run orun kade ndini wẹ run keni o tu unu enya. ²¹ Ezie, erira Chuku-Nedi don e weli ndi nwunni we ndun ye wẹ ke Nwa a donzikwo e we ndun e ye ndi Nwa a cho n'o ye. ²² Ozozị, Chuku-Nedi ara kin onye owule ikpe, kama, o buguo okinkin-ikpe ile che Nwa a eka, ²³ keni ihian ile gbaye Nwa ke wẹ don a gbaye Chuku-Nedi. Onye hun ghaleni a gbaye Nwa arizikwoni a gbaye Chuku-Nedi hun zihē n'e.”

²⁴ “Ezioku ke m ri a gwa unu, onye hun nu oku m, kweye ni onye ziheni m, onye ahun e nweguo ndun itebite. Amako wẹ onye हु ikpe; kama, onye हु a ghaguo onwun banye ndun.

²⁵ Ezioku ke m ri a gwa unu, ogen lala—o ruguode nwan—hun ndi nwunni siko d'e gi nu olu Nwa Osolobue; ndi nun'a jenkọ d'a ri ndun. ²⁶ Ke Chuku-Nedi don nwon ndun ime enwen e, erira k'o

yeziwo Nwa *iken* n'o nwón ndún ime enwén e. ²⁷ O yeguó Nwa a *iken* n'o kin *ihian* ile *ikpe*—màkèni ìya wu Nwa nke *Ihian*. ²⁸ Anile ni onwan tu unu enya, màkèni oge n lala hun ndi ile ri ime ili jenkò d'e gi nu olu e ²⁹ puha—ndi hun me mma jenkò d'e lihi banye ndun itebite; ndi hun me njo siko d'e lihi narin ikpe-omuma.”

Ndi Hun A Shiani Jesu Eri

³⁰ “Asa m eka gi *iken* m me *ihien* owule. M'a han enen ke Osolobue don gwa m—'ya wu ni ezigbo enen ke m'a han, màkèni ari m e me uche m, kale uche onye hun zihè ni m. ³¹ M shiani enwén m eri, 'ya wu ni eri m wu ntụ.

³² M nwón onye ozó hun a shia ni m eri. A maringho m ni eri o shia ni m wu ezioku. ³³ Unu e ziguó we jenni Jónu, o shiaguó eri wu ezioku. ³⁴ (Ele ni eri *ihian* shia ri m mkpa, kani m ri e ku *ihieni* keni unu hun uzó nwón nzuopuha.) ³⁵ Jónu e te nwungho ke ukpe—a dun, e ti, unu no gi ukpe e ghoghó ekere oge.”

³⁶ “Kani m nwón *ihien* a shia ni m eri hun ka hun Jónu shia. Orun ndi hun Nedi m ye m run, 'ya wu orun ndini m ri a run, uwe nwe a shiani m eri ni Chuku-Nedi zihè m.”

³⁷ “Chuku-Nedi le enwén e hun ziheni m a shiaguoni m eri. Unu anutuni olu e; unu ahuntuni k'o no; ³⁸ oku e ari ime ndun unu, màkèni unu ekwerini ni onye hun o zihè.

³⁹ Unu a mu *ihien* ndi ri ime Ekwwo-nsò a mukeme, màkèni unu ro ni uwe ke unu e gi nwón ndun-itēbite; bu Ehuho-nsò ri a shiani m eri, ⁴⁰ kani unu ekwerini bia d'e kunrun m keni unu nwón

ndun. ⁴¹ Eḷe m chọkọ ojija-mma ihian; ⁴² kanị a maringhọ m ndi unu wu, ni ihien Osolobue a ra sọ unu. ⁴³ M gi efan Nedi m bia, unu a nabanhanni m, kanị onye ọzọ gi efan nke e bia, unu siko d'a nabanhan a. ⁴⁴ Nani ke unu e don kweri? Unu hun a cho ni ibe unu ja unu mma, kanị o nwonni ihien unu kpọ ija-mma hun gha eka onye hu 'ya sọ wu Osolobue bia. ⁴⁵ Erokwole ni ni m jenkọ d'e kpe unu eka Chuku-Nedi; Mozizi wu hun e kpeni unu, Mozizi ahun unu gi don enya. ⁴⁶ Omeni unu gi oku Mozizi don, nke unu e gi oku m don, makeni Mozizi de banyeni m. ⁴⁷ Kanị omeni unu egini ihien Mozizi de don, nani ke unu e don gi oku m don?"

Isi Nke Isin

*Jesu E Ye Mmadu Ogun-iri kwasi nnu-mmebuo
Ihien-oriri*

(Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Luk 9.10-17)

¹ Onwan e meguu, Jizosi no fetu "Ohimin" Galili hu shi azuun hun-ebọ. W'a kpọzi "Ohimin" Galili ohimin Taiberiasị. ² Igunrun hi-ogbe hu e son e, makeni we hun orun-atumenya ndi o ri a runni ndi emu ri a ku. ³ Jizosi no si elu ugu, 'ya le umu-azuun a no nodi ali ebegu. ⁴ (Ogen hu, mmemme ndi Ju e me ahua-ahua w'a kpọ Mmemme-Nghafe e rumegu.) ⁵ Jizosi e wesi enya elu, o no hun igunrun ihian ke we lala d'e kunrun e. O no si Filipu, "Elebe ke enyi a no non bredi keni ndini ri?" ⁶ (O ku ihienni n'o gi cho ihien ri Filipu onu, makeni 'ya le enwen e a maringuo ihien o jenkọ d'e me.) ⁷ Filipu no za a, si, "Egho orun ifon isin ezuko

ñon brèdi siko d'e rusonmè wè ẹka—osun'a ẹkèrè-ẹkèrè.”⁸ Onyè ohu imè umu-azuun Jesu w'a kpọ Anduru, hụn wu nwene Saimon' Pita, nọ si a,⁹ “O nwon nwata-okennyè bu ogbe brèdi isen wè gi oka bali memè lè azun ẹbuo ebeni; kalè, ebe wè siko d'a pu igunrunni?”¹⁰ Jizosi nọ si, “Gwa ni wè nodi ali.”

(Irurue ri ebèhù oda.)

Ya ndi hụ nọ nodi ali—ihièn rike ikennyè ogun-iri-kwasì-nnu-mmèbuo ri imè wè, ('ya wu ihièn nọkè nnu-uku isen).¹¹ Jesu nọ weri ogbe brèdi ndi hụ, o yegu Osolobue ekele, o nọ keni ndi nodi ali 'ya; o nọ memèzi azun erira, wè nọ ri kè wè cho.¹² Ogen ẹfo gi jungu wè, Jesu nọ si umu-azuun a, “Kponkwama ni ifunfun ẹ hoduni, amamgbe ihièn-anai a la iwi.”¹³ 'Ya wè nọ kponkwamè wè, che imè ukpali. Ifunfun brèdi hoduni imè ogbe-brèdi bali isen hụ ogen ndi hụ gi riguu jun ukpali mmèbuo.

¹⁴ Ogen ndi hụ gi hụn orun-atumenya hụn Jizosi run, wè nọ gwama ibe wè, si, “Ezioku-ezioku, onwan wu onyè-amuma hụ enyi ri e lee enya a n'o jenkọ d'a bia imè uwa!”

¹⁵ Ogen Jesu gi hụn ni w'e d'a bia d'e gi ikèn weri ẹ, kin ẹ eze, o nọ gha ebahun pu, 'ya sọo nọ kin-azuun shizi elu-ugu.

Jesu E Jen Ijen Elu Mirin

(*Mat 14.22-33; Mak 6.45-52*)

¹⁶ O ru ogen enyasi, umu-azuun Jesu nọ shi “Ohimin”,¹⁷ banye imè ugbo-mirin, buli, jenkọ Kapanom. (Ohihì nọ gbachanrin bu Jesu eke biakwo d'e kunrun wè.)¹⁸ Mirin hụ e mehunmè oda-oda makele oken-ufere ri a kpọ.¹⁹ Ogen wè gi nyanru ihièn rike maili eto mobu eno, wè nọ hụn Jesu kè o

jenla ijèn elu mirin, a nòkunmè ụgbò. Egun nò tuma wè. ²⁰ Kani ọ nọ sị wè, “Mmè rọ, atule ni egun!” ²¹ Wè nọ chọ n'ọ banye ni wè ime ụgbò; ozigbo, ụgbò hụ nọ ru mkpenrèn mirin alì hụ wè jenko.

Igunrun Hụ A Chọma Jizọsị

²² Eki e fọn, ọ nọ we ndi ahun nọdi azuun “Ohimin” hụ hụn-ẹbọ hụn ụmụ-azuun Jizọsị gha bia Kapanom ẹnya ni ụgbò ohu suọ te ri ebèhụ; ni Jesu esonni ụmụ-azuun a banye ime ụgbò lè ni ụmụ-azuun a suọ gba gha ebèhụ pu. ²³ Kani ogenni, ụgbò ndi ozo gha Taiberiasị bia ri nwan ehịu ebahun wè nọ ri brèdi ogèn Di-nwonnì-ènyì gi yegụu ekele. ²⁴ Ogèn ndi hụ gi nwan hụn ni kè Jesu kè ụmụ-azuun a arizi ebahun, wè lè enwèn wè nọ banye ụgbò ndi hụ chosonmè Jesu shi Kapanom'.

Jesu Wụ Ihièn-oriri Hụ Hụn E Ye Ndun

²⁵ Ogèn wè gi hụn Jesu azuun “ohimin” hụ hụn-ẹbọ, wè nọ sị a, “Onye-nkuzi, elee ogèn k'i gi pùha ebeni?” ²⁶ Jesu nọ za wè, sị, “Ezioku kè m ri a gwa unu, unu ri a chọ m makèni unu ri brèdi, o jun unu ẹfọ, ẹlè makèni unu hụn ọrụn-atumènya ndi hụn m rụn. ²⁷ Egilè ni ifiri ihien-oriri hụn e wiwini a rụngbu enwèn unu, ka gi ni ifiri ihien-oriri ahun sikọ d'a tọ jènrin ejèn, e ye ndun itèbitè, rụngbu enwèn unu, ihien-oriri hụ Nwa nke Ihian jenkọ d'e ye unu; makèni iya wụ Nwa nke Ihian kè Chuku wụ Nèdi tume.”

²⁸ Wè nọ sị a, “Kì ẹnì jenkọ d'a rụn hụn wụ ọrụn Osolobue chọ ni ẹnì rụn?”

²⁹ Jesu nọ za wè, sị, “Ọnwan wụ ọrụn Osolobue chọ ni unu rụn: Ọ chọ ni unu kweri ni onye hụn o zihè.”

³⁰ Wẹ nọ sị a, “Elee ọrụn-atụmęnya k'i jękọ nwan d'a rụnghọsị ęnyi kęni ęnyi hụn a, ęnyi e kweyenị ihien i ku? Kịnị kẹ i jękọ d'e mę? ³¹ Ndi nędi ęnyi kanị ri mana ime atụ; ya kẹ wẹ de ime Ẹkụkwọ-nsọ, sị, ‘O ye wẹ brędi gha elu-igwee bịa ri.’ ” ³² Jizọsị nọ sị wẹ, “Ezioku kẹ m rị a gwa unu, ẹlẹ Mozizi ye unu brędi gha elu-igwee bịa; Nędi m wụ hụn rị nwan e ye unu ezigbo brędi gha elu-igwee bịa. ³³ Makęni brędi Osolobụ wụ onyẹ hụ gha elu-igwee bịa, hụn e ye ụwa ndun.” ³⁴ Wẹ nọ sị a, “Di-ọkpa, yeme ęnyi brędini ogen ile.”

³⁵ Jizọsị nọ sị wẹ, “Mme wụ brędi hụn e ye ndun. Ẹgụn agunko onyẹ hụn bịa d'e kunrun ni m; ẹgụn mirin agunko onyẹ hụn kwerini ni m.

³⁶ Kanị, nọkẹ kẹ m don gwa unu mbu, unu a hụnolẹ m, kanị unu e kwerini. ³⁷ Ndi ile Nędi m ye m sikọ d'a bịa d'e kunrun m; a chupuko m onyẹ ọwulẹ hụn bịa d'e kunrun ni m.” ³⁸ Makęni ẹlẹ m gha elu-igwee bịa d'e mę uche m, kanị m bịa d'e mę uche onyẹ hụn zihẹ ni m. ³⁹ Onwan wụ uche onyẹ zihęni m: ni etuhuko m onyẹ ọwulẹ ime ndi ile o ye m, kama, ni m jękọ d'a gha onwun weli wẹ Ụhụọhin-ikpazun. ⁴⁰ Makęni uche Nędi m wụ ni onyẹ ọwulẹ hụn hụn Nwa, kweri n'ẹ, jękọ d'e nwon ndun itebite; m sikọ d'e weli ẹ Ụhụọhin-ikpazun.

⁴¹ Ndi Ju nọ denwinwinma n'a makęni o sị, “Mme wụ brędi hụ hụn gha elu-igwee bịa.” ⁴² Wẹ hụ a sị, “Ẹlẹ Jesu nwa Josefụ wụ onwan—hụn ęnyi marin ndi mun'a? Nanị k'o don nwan a sị, ‘M gha elu-igwee bịa?’ ”

⁴³ Jizọsị nọ za wẹ, sị, “Edenwinwinzilẹ ni. ⁴⁴ O nwonni onyẹ jękọ d'a s'eka bịa d'e kunrun m

mmani Chuku-Nedi hun zihę ni m dọha a; m jenkọ d'e weli onye ahun Uhuohin-ikpazuun. ⁴⁵ We de ę ime Ekukwo ndi-amuma ni, 'Osolobue siko d'a kuzi we ile.' Onye owule hun ri e gon Chuku-Nedi ntin, a munarın a, iya wu onye hun a bia d'e kunrun ni m. ⁴⁶ (Ele n'o nwe onye hun huntu Chuku-Nedi— onye hu hun gha ebe Chuku ri bia, 'ya sọ huntu Chuku-Nedi.) ⁴⁷ Ezioku ke m ri a gwa unu, onye owule kwerini nwon ndun itebite.

⁴⁸ Mmę wu bređi hun e ye ndun. ⁴⁹ Ndi nedi unu kanı ri mana* hu we ri ime atu, kanı, a nwunhughọ we. ⁵⁰ Kanı onwan wu bređi hun gha elu-igwee bia hun o me ni onye ri ne anwunhunko. ⁵¹ Mmę wu bređi hu ri ndun hun gha elu-igwee bia. Onye owule ri bredini jenkọ d'a ri ndun jenin ejen. Bređi hu m siko d'e ye make ufiri ndun ndi ri ime uwa wu ehụ m.”

⁵² 'Ya ke ndi Ju ahun no doma ndondo ime we, a si, “Nani ke okennyeni a don ye enyi ehụ a ri?”

⁵³ 'Ya Jizosi no si we, “Ezioku ke m ri a gwa unu, mmani unu ri ehụ Nwa nke Ihian, ra edeke ę,— unu enwonko ndun ime unu. ⁵⁴ Onye ri ehụ m, ra edeke m, o wuru onye nwe ndun itebite; m siko d'e weli ę Uhuohin-ikpazuun. ⁵⁵ Make ni, ehụ m wu ezigbo ihien-oriri, edeke m wuzikwo ezigbo ihien-orira. ⁵⁶ Onye hun ri ehụ m ra edeke m, bi ime m, mmę le enwen m bi ime ę.”

⁵⁷ “Ke m don ri ndun make ni Chuku-Nedi hun zihę ni m ri ndun, erira ke onye hun ri ni m k'a don ri ndun make ufiri m. ⁵⁸ Onwan wu ezigbo bređi

---

* **Isi Nke Isin:49** mana: Iya ke we kpo ihien-oriri hu Osolobue gha elu-igwee zihę ni ndi Izrelu ime atu ogen Mozizi.

hụn gha elu-igwee bịa; ọ nọnị ke ihien ahun ndi mbu ri, omegwu a nwunhunkwo we. Onye hun ri brediini jenkọ d'a ri ndun jennin ejen.”

⁵⁹ Ogen Jesu gi ri a kuzi ime ulo-ofufe ndi Ju ri ime obodo Kapanom k'o gi ku ihien ndini.

Oku Hun E Ye Ndun Itebite

⁶⁰ Ndi bu oda ime umu-azuun a a nu ihieni, we no si, “Okuni e zekewo! Onye siko d'a saeka nabanhan a?”

⁶¹ Kani, Jizos' a maringuo ni umu-azuun a ri e denwinwin make ihieni o ku. O no si we, “Onwan ke me unu ekwerizile? ⁶² Ki unu jenkọ d'e mezi nwan omeni unu a hun Nwa nke Ihian k'o lako elu-igwee ebe o ri mbu? ⁶³ Mmon-nsọ iya sọ e ye ndun, ihien ihian mmaka ara ban erere owule: oku ndini m ri a gwa unu wu oku ime-mmom le oku hun e ye ndun. ⁶⁴ Kani ndi hu ime unu ekwerini.” (Gha isi mbidon lala, Jesu a maringuo ndi hun jenkoleni d'e kweri le onye hun jenkọ d'e re n'e.) ⁶⁵ O no siri, “Onwan hain m gi si unu n'o nwonni onye jenkọ d'a saeka bia d'e kunrun m mmani Chuku-Nedi me e n'o bia.”

⁶⁶ Make onwan, umu-azuun Jesu bu oda no kin-azuun, esonzini w'e.

⁶⁷ Ya Jizosi no si umu-azuun a mmebuo hu, “Unu le enwen unu siko d'a puzide nwan ra?” ⁶⁸ Saimonu wu Pita no za a, si, “Di-nwonni-enyi, onye ke enyi jennburuko? Iyu nwon oku ndi e ye ndun itebite. ⁶⁹ Enyi e kwerigho, marizikwo, ni iyu wu Onye-nsọ Osolobue.” ⁷⁰ Jizosi no si we, “Mme hori unu mmebuo, ele 'ya? Kani onye ohu ime unu wu Ekwensu!” ⁷¹ (Judasi nwa Saimonu Iskarotu k'o

rì e ku, makèni ọ wụ onyè ohu ime ụmụ-azụun mmẹbụo hụ bụ 'ya jenkọ d'e re ẹ.)

Isi Nke Ēsa

Ogèn Umunè Jesu Kelèni Kweri N'è

¹ Omẹgụu, Jesu nọ ghagbarì ime Galili, latọgụu Judia; o jẹhunmèni ime Judia, makèni ndi-ndu ndi Ju rì a chọ nì wẹ gbu ẹ. ² Ogèn hụ, mmemme ndi Ju gi a nọdisonmè ime Odu* e ruguo. ³ 'Ya umunè Jesu nọ sị a, "O furu n'ì gha ebeni pụ, si Judia, keni ụmụ-azụun ì hụn ọrụn-atụmènya ndi ì rì a rụn. ⁴ Makèni o nwonni onyè hụn a rụn ọrụn ime nzuzue ọwunì ọ chọ nì wẹ marin a. Ebe o mē nì i rì e mē ihien ndini ile, we nwan enwen i ghosì uwa." ⁵ (Onwan mē makèni kẹ umunè ẹ dẹ e kwèrini n'è.)

⁶ 'Ya Jizosì nọ sị wẹ, "Ogèn furu ni m e ke ru, kanì ogèn ile furu unu. ⁷ Iziwe unu ezekọ uwa, kalè iziwe m e ze wẹ makele m rì a gwa wẹ nì ihien w'e mē jọ njo. ⁸ Jemè ni nwan mmemme ni, mmē lẹ enwen m eke jenkọ mmemme hunni, makèni ogèn furu ni m e ke ru." ⁹ O kuguu ihien ni, ọ nọ nọdikwo ime Galili.

Jesu E Jèn Mmemme-odu

¹⁰ Kanì ogèn umunè Jesu gi jẹmẹgụu mmemme hụ, ọ nọzì jẹmè, kanì nzuzue k'ọ gi jèn.

¹¹ Ndi-ndu ndi-Ju hụ a chọ a ime mmemme hụ, wẹ hụ a sị, "Elebe k'ọ rì?" ¹² Ndi rì igunrun risonmè ebèhụ hụ a kasonmè murinmurin. Ndinì sị, "Ezigbo ihian k'ọ wụ," ndinì sị, "Mba, ọ rihụ e dufie ndi alì." ¹³ Kanì, makèni egun ndi-ndu ndi Ju rì a tū wẹ, o nwonni onyè s'èka ku oku ẹ ifonrin-ifon.

* **Isi Nke Ēsa:2** Livitikosì 23.34

14 Ogeṅ mmeṃmeṃe hụ gi ruguṅ ahanmahan, Jizosị nọ si Ụlọ-nsọ d'a kuzime. 15 O nọ tū ndi-ndu ndi Ju ẹnya, we nọ si, “Nani ke okennyeni don marin ihien oda enina, bu o ke jentu ozunzun owule?” 16 Jesu nọ za we, si, “Nkuzi m ele nke m kanị nke onye zihē ni m rọ. 17 Omēni ihian a kwademe obi e n'o jenko d'e me uche Osolobue, onye hụ siko d'a marin omēni nkuzi m gha eka Osolobue bia ra m gi iken m e ku. 18 Onye hun e gi iken e e ku ri a cho ni we ja a mma; kanị onye ri e me ni we ye onye zihen'e ogho wu onye ezioku, ntu a ri ime e.”

19 “Mozizi ye unu Iwu, ele 'ya? Kanị o nwonni onye ohu ime unu hun e donme Iwu hụ. Kị haịn unu gi a cho ni unu gbu m?”

20 Igunrun hụ nọ za, si, “Eje-mmōn ri ime i! Onye ri a cho n'o gbu i?”

21 Jesu nọ si, “M run orun-atumēnya ohu, o nọ tū unu ile ẹnya. 22 Mozizi ye unu iwu ikwa-ugun. (Kanị ele Mozizi bidon ikwa-ugun, ndi nedi unu kanị bidon e.) Unu a kwade okennyē ugun Uhuohin Izu-iken keni unu hun uzọ mezu iwu hụ. 23 Omēni we hụ a kwa okennyē ugun Uhuohin Izu-iken amamgbe w'a dan Iwu Mozizi, kị haịn unu gi e we ni m iwe makeni m zuochanrin okennyeni ehụ a ile Uhuohin Izu-iken? 24 Ahanzile ni enen ke unu hun a, kama, e leban ni ihien ẹnya ohunma keni unu hun uzọ han enen ri mma.”

Onye Ke Jesu Wu?

25 Ya ndi hụ ime ndi Jerusalem nọ si, “Ele onwan wu okennyē hụ ndi-ndu ri a cho ni we gbu? 26 Lee e nwan k'ọ ri ebeni e ku oku id'ẹnya ihian ile, a gba w'a nkintin! A maringode we nwan ni 'ya wu

Kraịstì, Onyẹ Hụ Osolobue Tume ra? ²⁷ Kani ẹnì a marìngho ebe okennyeni gha bia; oghen Kraịstì jenkọ d'e gi bia, o nwonni onyẹ jenkọ d'a marin ebe o gha bia.”

²⁸ Oghen Jesu gi ri a kuzi ime Ulo-nsọ, o no weshi olu elu, si, “Ezie, unu a maringuo m, marinzikwo ebe m gha bia! Kani, egini m ihien aka m bia; onyẹ hun zihẹ ni m furu we gi don enya—'ya ke unu marinleni! ²⁹ A maringho m'a makeni m gha ebe o ri bia, 'ya zihẹ m.”

³⁰ 'Ya we no cho ni we nwunrun a; kani o nwonni onyẹ metu a aka, makeni oghen e e ke ru. ³¹ K'osilerị, ndi bu oda ri ebenu no kwerini n'e; we hu a si, “Oghen Kraịstì wu Mezaya, Onyẹ Hụ Osolobue Tume, k'e gi bia, n'o runkari okennyeni orun-atumenya?”

E Zi We Ndi-unakpa Ulo-nsọ D'a Nwunhan Jesu

³² Ndi Itu-Farisi a nu ke igunrun hu ri e ku ihien ndini we banyeni Jizosi, 'ya ndi-isi nchu-egan le ndi Itu-Farisi no zi ndi unakpa Ulo-nsọ d'a nwunhan a.

³³ Jizosi no si, “M jenkọ d'e son unu nodi ekere, omegu, a laburu m onyẹ hun zihẹ ni m; ³⁴ unu jenkọ d'a cho m, kani, unu ahunko m; ebe m ri, unu e ri-aka bia.” ³⁵ Ndi-isi ndi Ju no si ibe we, “Elebe ke okennyeni cho n'o jen, hun enyi jenkoleni d'a hun a? O cho n'o jen ali ndi Griki—ali ndi wulen ndi Ju—ebe ndi nke enyi risonme d'a kuzime ime igunrun ndi wulen ndi-Ju? ³⁶ K'o gi ihienni e ku: ‘Unu siko d'a cho m, kani, unu ahunko m; ebe m ri, unu asako aka bia a.’?”

Mirin Hun E Ye Ndun

37 Ụhụọhịn ìkpazụun mmemme hụ, hụn wụ ụhụọhịn kachanrìn mkpa, Jesu nọ wuzo ọtọ, yi oro, si, “Omēni o nwọn onyẹ ẹgún mirin rị a gún, 'ya bịa d'e kunrun m n'ọ ra! 38 Onyẹ ọwụlẹ hụn kwerini ni m, ya ra; o siko d'a rị n'a kẹ Ẹhụhụọ-nsọ dọn ku:

‘Mirin hụn e ye ndun
jẹnkọ d'a gha ime ẹ
e hupuha kẹ iyi.’ ”

39 Jizọsị gi ọnwan e ku oku Mmọn-nsọ hụn ndị kwerini n'ẹ jẹnkọ d'e nwehẹn. W'e ke ye wẹ Mmọn-nsọ oge hụ makeni Jesu e ke banye ọghọ a.

Igunrun Hụ E Kebe

40 Oge wẹ gi nụ oku ndịni, ndị hụ ime igunrun hụ nọ si, “Ezioku, ọnwan wụ onyẹ-amụma Hụ *pu-ichen*.” 41 Ndi ọzọ si, “Ọnwan wụ Kraịstị, Onyẹ Hụ Osolobue Tume!” Kani ndi hụ ime wẹ si, “Kraịstị k'a ghade nwan Galili bịa ra?! 42 Ẹhụhụọ-nsọ e kuguon'a ni Kraịstị, Onyẹ Hụ Osolobue Tume, siko d'a gha ebọn Defidi puha; n'o siko d'a gha Bẹtulẹhem, obodo Defidi te bi bịa?” 43 Oku banyeni Jizọsị nọ kebe igunrun ahun. 44 Ndi hụ ime wẹ te cho ni wẹ nwunrun a, kani o nwonni onyẹ metu a ẹka.

Ndi-ndu Ndi Ju A Ju N'e Kwerikoni Wẹ Jesu

45 Oge ndi-unakpa Ulo-nsọ ahun gi kinhen azun d'e kunrun ndi-isi nchu-ẹjan le ndi Itu-Farisi, wẹ nọ juma wẹ, si, “Ki hain unu gileni wehe ẹ?” 46 Ndi unakpa Ulo-nsọ hụ nọ za, si, “O nwonni onyẹ kutu oku kẹ okennyeni!”

47 Ndi Itu-Farisi nọ ju wẹ, si, “E dufieguozide wẹ nwan unu nwen ra? 48 O nwongho kaka akpu onyẹ-ndu mobu onyẹ Itu-Farisi ohu unu marin hun

kwerini n'ẹ? ⁴⁹ Igunrunni amarin Iwu Mozizi, ndi we bu onu ke we wu.”

⁵⁰ Nikodimosi hun jen d'e kunrun Jesu mbu, hun wu onye ohu ime we no si we, ⁵¹ “Iwu enyi a made ihian ikpe bu ebuni we uzọ nu onu a mọbu chọpụha ihien o me ra?”

⁵² We no za, si, “I wuzide onye Galili ra? Mu Ɛkukwo-nsọ ni marin ni onye-amuma ara gha † Galili bia.” [⁵³ Onye owule no lashi iwe ẹ.

Isi Nke Ɛsato

Okpoho Hu Zo-uku-ye-ofia

¹ Kanj, Jesu no si Ugu Olivu. ² O ru uzọ-utuntun, o kinhenzi Ulo-nsọ. Ndi hu ile no bia d'e kunrun ẹ, o no nodi ali, kuzime we.

³ Ya ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi no wehe okpoho ohu we nwun ebe o ri a zo-uku-eye-ofia. We no bu ẹ tume ihun ihian ile. ⁴ We no si Jizosi, “Onye-nkuzi, we nwun okpohoni ebe o ri a zo uku e ye ofia. ⁵ Ime Iwu, Mozizi si enyi gi omuma magbu okpoho no enina, kale, k'i k'e ku nwan banyen'ẹ?”

⁶ (We ju a ihienni ni we gi ẹ kwondon Jizosi, keni we hun ihien we k'a si ni ya k'o me.) Ya ke Jizosi no hulua ali, gi mkpinsin-eka a demẹ ihien ali. ⁷ Ogen we gi to a ju a, o no lihi oto, si we, “Onye owule ime unu metuleni njo, 'ya bu uzọ ma a omuma.”

⁸ 'Ya o no huluazi ali, demẹ ihien ali. ⁹ Ogen we gi nu ihienni, we ile no puma, ohu-ohu, ndi kanj bu uzọ puma, d'e ru n'o hodu Jizosi suọ; okpoho hu turuhukwo ebehụ ihun Jizosi. ¹⁰ Ya Jesu no lihi oto,

---

† **Isi Nke Ɛsa:52** ...onye-amuma hu pu-ichen aghako...

sị a, “Okpoho, elebe kẹ wẹ rị? O nwõnni onyẹ ma ị ikpe?” ¹¹ O nọ sị, “Di-ọkpa, o nwõnni.” Jizọsị nọ sị a, “Mmẹ nwẹn ẹ amakọkwọ ị ikpe. Jẹnme. Kanị, gha kikenni jẹnme, emezile njọ.”]

Jizọsị Wu Ukpe Uwa

¹² Jizọsị nọ sịzi ndị ahun o te rị a kuzi, “Mmẹ wu ukpe uwa. Onyẹ ọwule hun rị e sɔnni m aghakọ ime ishi, kama, o siko d'e nwon ukpe hu hun e ye ndun.”

¹³ Ndi-Farisi nọ shiari a, sị, “I rị nwan a shiani enwen i eri, egikọ wẹ eri i don.”

¹⁴ Jesu nọ za, sị, “Osuson'a ni m shia ni enwen m eri, eri m furu wẹ gi don, makele a maringho m ebe m gha bia le ebe m jenko. Unu amarin ebe m gha bia mobu ebe m jenko. ¹⁵ Unu e gi ihien enya e legha a han enen. O nwõnni onyẹ m'a hannị enen. ¹⁶ Kanị ọ sọ n'a ni m jenko d'a han enen, enen m'a han wu ezioku, makeni ele mmẹ sọ a han a, kama mmẹ le Chuku-Nedi hun zihẹ ni m gba a han a.

¹⁷ Ime Iwu unu, wẹ de ẹ ni eri mmadu ebuo kẹ wẹ gi e don. ¹⁸ M rị a shiani enwen m eri; Nedi m hun zihẹ ni m rị a shiazikwo ni m eri.” ¹⁹ Ya wẹ nọ sị a, “Elebe kẹ Nedi i rị?” Jesu nọ za, sị, “Unu amarin m, unu amarinzikwo Nedi m. Omele unu marin m amarin, nke unu a marinzikwo Nedi m.”

²⁰ Jesu ku ihien ndini ogen o gi rị ehụ ebe w'e buche oyiye ime Ulo-nsọ a kuzi, bu o nwõnni onyẹ nwunrunn'a makeni ogen ẹ e ke ru.

Ebe Jesu Gha Bia Le Ebe O Jenko

²¹ Jizọsị nozi gwa wẹ, sị, “M jenko d'a pu; unu siko d'a cho m—kanị unu jenko d'a nwunto ime njọ unu. Unu asako eka bia ebe m jenko.”

²² Ndi-ndu ndi Ju no si, “O si ni enyi asako aka bia ebe o jenko. ‘Ya wu n’o jenko d’e gbude nwan enwen e ra?’ Iya k’o gide nwan ihienni e ku ra?”

²³ Jizosi no za we, si, “Unu gha ibe ali bia, kale m gha elu bia. Unu wu nke uwani, kani ele m nke uwani. ²⁴ ‘Ya hain m gi gwa unu ni unu siko d’a nwunto ime njo unu. Unu jenko d’a nwunto ime njo unu mmani unu kwere ni m wu onye ahun m si ni ‘ya ke m wu.’”

²⁵ We no si a, “Onye k’i wu?” Jesu no si we, “Thien hu m gwa unu isi mbidon ke m wu. ²⁶ M nwon ihien bu oda m k’a saaka ku banyeni unu, ihien bu oda m’e gi ma unu ikpe; kani, onye hun zihē ni m furu we gi e don enya, m rihu a gwa uwa ihien ndi m nu onu a.” ²⁷ (Kani aghotan we n’o ri a gwa we banyeni Chuku-Nedi.) ²⁸ ‘Ya Jizosi no si, “Ogen unu jenko d’e gi wesi Nwa nke Ihan enu ke unu jenko d’e gi marin ni m wu onye m wu—Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume—ni m’a ra gi uche m me ihien owule, kama, ni m ri a gwa unu ihien ndini we ke Nedi m don kuzi m. ²⁹ Onye hu zihē ni m noyeni m anoyeni; o natoni m, makeni ogen ile ke m gi e me ihien a suon’a.”

³⁰ Ogen o gi ri e ku ihien ndini we, ndi bu oda no kwere.

Ezioku Jenko D’e Me Unu Weri Enwen Unu

³¹ Jizosi no si ndi Ju hun kwere ni n’e, “Omeni unu e son nkuzi m, ‘ya wu unu wu umu-azuun m nkesi. ³² Unu me e, unu jenko d’a marin ezioku, ezioku jenko d’e me unu nwonrin enwen unu.” ³³ We no za a, si, “Enyi wu umu Ebrahim, enyi awutuni igbon onye owule. K’i ri a sini, ‘Unu jenko d’e weri enwen unu?’” ³⁴ Jesu no si we, “Ezioku ke m ri a gwa unu,

onye ọwụlẹ hụn e mę njo wu igbon njo. ³⁵ Igbon ara nwon ọnodi ime ezi-le-ulo jenrin ejen, kanj, nwa nwon ọnodi ime ezi-le-ulo jenrin ejen. ³⁶ 'Ya wu, omeni Nwa Osolobue me unu weri enwen unu, unu jenkọ d'e nwonrin enwen unu nke-esi. ³⁷ A maringho m ni unu wu umu Ebrahim, kanj unu ri nwan a cho ni unu gbu m, make ni oku m enwon ọnodi ime unu. ³⁸ M'e ku ihien m hun ebe Nedi m ri, kale unu e me ihien unu nu onu nedi unu."

³⁹ We no za a, si, "Ebrahim wu nedi enyi." Jesu no si we, "Omeni ezie ro ni unu wu umu Ebrahim, nke unu hu e me ihien Ebrahim me. ⁴⁰ Kanj unu cho nwan ni unu gbu m, onye hun gwa unu ezioku hun m nu onu Osolobue. Ebrahim e meni ihien no erira! ⁴¹ Unu rihu e me ihien nedi unu e me."

We no si a, "Enyi ele umu ọwu; Osolobue le enwen e sọ wu Nedi enyi nwon."

⁴² Jizosi no si we, "Omeni Osolobue wu Nedi unu, nke ihien m a sọ unu, make ni m gha ebe Osolobue ri bia; iya me m nwan ri ebeni. Ele mme gi ihien eka m bia, iya zihę m. ⁴³ Ki hain unu gilęni a ghota ihien m ri e ku? Unu ari a ghota make ni unu asani eka nabanhan oku m.

⁴⁴ Unu wu nke Ekwensu nedi unu, ihien Ekwensu nedi unu cho ke unu cho nwan ni unu me. Ogbu-ochu k'o wu gha isi mbidon lala; o kwadontuni ezioku—make ni ezioku ari ime e. O gha a tu ntụ, o nwonni ihien o wu ebe o ri, make ni onye ntụ le nedi ntụ ile k'o wu. ⁴⁵ Ya hain unu gilęni kweri ihien m ri e ku, make ni m ri e ku ezioku. ⁴⁶ Onye ime unu sikọ d'a saęka ghosi ni m me njo? O me nwan ni ezioku ke m ri a gwa unu, ki hain nwan unu gilęni kweri ihien m ri e ku? ⁴⁷ Onye ọwụlẹ hun wu nke

Osolobue e gi oku Osolobue e don. Ihiẹn haịn unu gilẹni e gi oku Osolobue e don wu ni unu ele nke Osolobue.”

Jizosị Lẹ Ebrahim

⁴⁸ Ndi-ndu ndi Ju no za, si, “Ele ezioku ke enyi ri e ku ni i wu onye Sameria, ni eje-mmọn ri ime i?”

⁴⁹ Jesu no za, si, “Eje-mmọn a ri ime m; m'a gbaye Nedi m, kani unu ara gbaye m. ⁵⁰ Ari m e me ni we ye m ogho; kani, o nwongho onye ri e me ni we ye m ogho—Nedi m ro; iya a han enen. ⁵¹ Ezioku ke m ri a gwa unu, onye owule me ihiẹn m ku ahunko onwun, kaka.”

⁵² Ndi Ju no si a, “O weguo nwan enyi enya ohunma-ohunma ni eje-mmọn ri ime i! Ebrahim le ndi-amuma a nwungho, kani i si, ‘Onye owule hun donme oku m ahunko onwun.’ ⁵³ ‘Yu ka nedi enyi wu Ebrahim hun nwunni le ndi-amuma ndi nwunzikwo onwun? Onye k'i ro ni 'ya ke i wu?’”

⁵⁴ Jizosị no za, si, “M ja enwen m mma, ojja-mma m wu ihiẹn mmaka. Onye hun a ja m mma wu Nedi m, hun unu si ni 'ya wu Osolobue unu, ⁵⁵ bu unu amarin a, kale a maringho m'a. M si n'a marin m'a, m jenko d'a wu onye ntu ke unu; kani a maringho m'a; m'e me ihiẹn o ku. ⁵⁶ Nedi unu kani wu Ebrahim ghoghọ n'o jenko d'a hun ogen m; o hun a, efọ no suo a usuo.”

⁵⁷ ‘Ya ndi Ju no si a, “Y'e ke ru ahua iri-kwasi-ogunai, y'a hunole Ebrahim?”

⁵⁸ Jesu no si we, “Ezioku ke m ri a gwa unu, ni we d'a mu Ebrahim, m ri ari!”

⁵⁹ ‘Ya we no tuturu omuma ni we ma a, kani Jesu no wari, gha ime Ulo-nsọ pu.

Isi Nke Itenei

Jizosị A Zuọ Okennyẹ Wẹ Mu Ẹnya-ishi

¹ Ogeṅ Jizosị gi ghafeko, o nọ hun onye ẹnya kpu-ishi kete w'a mụl'a. ² Umụ-azuun a nọ ju a, si, "Onye-nkuzi, onye me njo hun we gi mu okennyeni ẹnya-ishi, iya le enwen ra ndi mun'a?" ³ Jesu nọ za, si, "Eleni okennyeni mobu ndi mun'a me njo, kani we mu a ẹnya-ishi keni iken Osolobue hun uzo puha ifon ime ndun a. ⁴ Ẹnyi siko d'a gha a run orun onye hun zihę ni m ebe eki kelęni gi, makęni, ohi gba, o nwonni onye jenko d'a saeka run orun. ⁵ Hunni m ri ime uwa, mme wu ukpe uwa."

⁶ Ogeṅ o gi kuguu ihienni, o nọ ju eson to ali, gi eson hu memę urua, gi e te onye ẹnya-ishi hu ẹnya. ⁷ O nọ si a, "Jenme d'e fin ihun ime mirin Siluam." (Ali efanni wu "E zijęguo.") O nọ jen d'e fin ihun e, o nọ leghama uzo, luaha. ⁸ Ndi nochimen'e le ndi marin n'ọ te rijo urijo hu a si, "Onwan ele onye hu a nodi ali a rijo urijo?" ⁹ Ndi hu ime we hu a si, "Iya ro." Ndi ozọ si, "Mba, ele ya; kani o yi e eyi."

Kani 'ya nwen nọ si, "Egheę, mme wu okennyę hu." ¹⁰ We hu a ju a, a judonzi, a si, "Nani k'i don nwan leghama uzo?" ¹¹ O nọ si, "Okennyę hu w'a kpo Jizosị/Jesu memę urua gi e te m ẹnya, o nọ si m, 'Jen Siluam d'e fin ihun.' 'Ya m nọ jenme d'e fin ihun, m nọ leghama uzo!" ¹² We nọ ju a, si, "Elebe k'ọ ri?" O nọ si, "Amarin m."

Ndi Itu-Farisi E Leban Nzuori Hu Ẹnya

¹³ We nọ weri onye hu ẹnya te kpu-ishi jenni ndi Itu-Farisi. ¹⁴ (Uhuohin Izu-iken ke Jesu memę urua gi e shiapu a ẹnya.) ¹⁵ 'Ya ndi Itu-Farisi nọ juma a

k'ọ dọn leghama ụzọ. Ọ nọ sị wẹ, “O bu ụrụa che m ẹnya, e fin m ihun m—e leghamaguọ m nwan ụzọ.”
¹⁶ Ndi hụ ime ndi Itu-Farisi nọ sị, “Okennyeni ele nke Osolobue make ni o rini e donme iwu Izu-iken.” Ndi ozo sị, “Nani ke onye-njo don saeka a run orun-atumanya ndini?” Wẹ nọ kebe. ¹⁷ Wẹ nọ sizi onye ẹnya-ishi hụ, “K'i nwon y'e ku banyen'e, ebe o me ni 'ya shiapu i ẹnya?” Ọ nọ sị, “O wu onye-amuma.”

¹⁸ Ndi-ndu ndi Ju e te kwerini ni ẹnya te kpu e ishi d'e ru n'a kpọ wẹ ndi mun'a. ¹⁹ Wẹ nọ ju ndi mun'a, sị, “Onwan wu nwa unu hun unu si ni unu mu a ẹnya-mpin? Nani k'o don nwan leghama ụzọ?” ²⁰ Ndi mun'a nọ za, sị, “Enyi a maringho ni onwan wu nwa enyi; ni enyi mu a ẹnya-mpin. ²¹ Kanị, enyi amarin k'o don nwan leghama ụzọ mobu onye shiapu a ẹnya. O ruguọ ogo; jun'a. 'Ya sikọ d'e ku onu a.” ²² (Ndi mu n'a ku erira makele egun ndi-ndu ndi Ju ri a tu wẹ. Make ni, ndi-ndu ndi Ju e kwerigbamaole ni onye hun jenko d'a si ni Jesu wu Kristi, Onye Hụ Osolobue Tume, a चुपु w'a ime ulo-ofufe. ²³ 'Ya haın ndi mun'a gi sị, “O ruguọ ogo; jun'a.”)

²⁴ 'Ya wẹ nọ kpozị okennyeni hụ ẹnya te kpu ishi, jumazi a ajuju nke mgbe ebuo, sị a, “Ku ezioku n'i ye Osolobue ogho! Enyi a maringho ni okennyeni wu onye-njo.” ²⁵ Ọ nọ za, sị, “Amarin m omeni o wu onye-njo mobu ele onye-njo. Kanị ihien ohu m marin wu ni ẹnya te kpu m ishi, kale, e leghamaguọ m nwan ụzọ!” ²⁶ Ya wẹ nọ sị a, “K'o me i? Nani k'o don shiapu i ẹnya?” ²⁷ Ọ nọ sị wẹ, “A gwaguọ m unu, kanị unu eginị e don; ki haın unu gi a cho ni unu nuzi a? Unu chozikwo ni unu wuru umu-azun a?”

28 Ya wẹ nọ kpoma a iyi, si, “Nwa-azụun a k’i wụ, kanị ẹnị nwẹn wụ ụmụ-azụun Mozizi.
 29 Ẹnyi a maringhọ nị Osolobue gwa Mozizi oku, kanị nke okennyeni, ẹnị amarinde ebe ọ gha bịa!”
 30 Okennyẹ hụ nọ za, si, “Onwan wụ ihien a tụ ẹnaya! Unụ amarin ebe ọ gha bịa, bu ọ shiapu m ẹnaya.
 31 Ẹnyi a maringhọ nị Osolobue ara gón onye-njọ ntin, kanị o gón onye hụn e fe n’ẹ lẹ onye hụn e mẹ uche ẹ ntin. 32 Kete ụwa e bidonle, anutuni wẹ nị onye owule shiapu ẹnaya onye wẹ mu ẹnaya-mpin.
 33 Owule okennyeni ẹlẹ nke Osolobue, o ke sa ẹka mẹ ihien owule.”

34 Wẹ nọ za a, si, “Imẹ njọ kẹ wẹ nọchanrin mu i; i ri nwan a chọ nị kuzi ẹnị?!” Wẹ nọ chupụ a ime ulọ-ofufe.

Enya-ishi Ime-mmon

35 Ogeñ Jizosi gi nu nị a chupuguo w’a, ọ hụn a, ọ nọ si a, “Y’e kwerighọ nị Nwa nke Ihian?”

36 Ọ nọ za, si, “Onye k’ọ wụ di-okpa? Gwa m, keni m hụn ụzọ kweri n’ẹ!”

37 Jizosi nọ si a, “Y’a hūnguo a—onye hūn ri e du i e ku oku rọ.”

38 Ọ nọ si, “Di-nwōnni-ẹnị, e kwerighọ m.” Ọ nọ sekpu alị, fe ẹ.

39 Jesu nọ si, “M bịa ụwanị d’a han eñen, keni ndị ẹnaya-ishi leghama ụzọ, ndị hūn e legha ụzọ a wuru ndị ẹnaya-ishi.”

40 Ndi Itu-Farisi nokunmẹ n’ẹ a nū ihienni o ku, wẹ nọ ju a, si, “Enyi wuzikwo ndi ẹnaya-ishi?”

41 Jizosi nọ za wẹ, si, “Omēni unū wū ndi ẹnaya-mpin, wẹ e ke si nị unū mē njọ; kalẹ, ebe unū si nị unū hū e legha ụzọ, njọ unū hukwōnị unū.”

Isi Nke Iri

Ilu Jesu Gi Ezigbo Onye-ndu Atunrụn Ta

¹ “Ezioku kẹ m rị a gwa ụnụ, onyẹ ọwụlẹ hụn ghaleni ọnụmụzọ banye ime ụlọ-atunrụn, kanị ọ gha ụzọ ọzọ nyinban, onyẹ ahụn wụ onyẹ-ohin lẹ onyẹ e chekin ihian ụzọ a napụ a ihien ẹ. ² Onyẹ hụ gha ọnụmụzọ banye, 'ya wụ onyẹ-ndu atunrụn ndị hụ. ³ Iya kẹ onyẹ nche a kpọpụ nị ụzọ; atunrụn ndị hụ e gọn ntịn olu ẹ. Ọ kpọ atunrụn a ẹfan, o dupuha wẹ. ⁴ O wepuhaguụ wẹ ile wụ ndị nke ẹ, o buruni wẹ ụzọ; atunrụn ndị hụ e sọn ẹ makeni wẹ marin olu ẹ. ⁵ Esọnkọ wẹ onyẹ wẹ marinleni, kama, w'a gban'a ọsọ, makeni amarin wẹ olu ẹ.”

⁶ Jizọsị gi iluni gwa wẹ oku, kanị a ghotani wẹ.

Jizọsị Wụ Ezigbo Onye-ndu Atunrụn Hụ

⁷ Ya Jizọsị nozi sị wẹ, “Ezioku kẹ m rị a gwa ụnụ, mmẹ wụ ọnụmụzọ atunrụn gha a banye. ⁸ Ndi ọzọ ile bu m ụzọ bia wụ ndị ohin lẹ ndị e chekin ihian a napụ a ihien ẹ; kanị atunrụn ndị hụ egonni wẹ ntịn. ⁹ Mmẹ wụ ọnụmụzọ. Onyẹ ọwụlẹ hụn gha m banye siko d'e nwọn nzuopuha; o jenkọ d'a gha e jẹn, a lụa, a hunsónmẹ ẹfifia o siko d'e ri. ¹⁰ Onyẹ ohin ara bia wezuka n'ọ bia n'o zun, n'o gbu lẹ n'o tikpọ, kanị m bia keni wẹ nwọn ndun, nwọn ẹ mmagi-mmagi.”

¹¹ “Mmẹ wụ ezigbo onyẹ-ndu atunrụn. Ezigbo onyẹ-ndu atunrụn gi ufiri atunrụn e ye ndun a. ¹² Nke onyẹ wẹ wehụ ọrụn, hụn wulenị onyẹ-ndu atunrụn ndị hụ, hụn atunrụn ndị ahụn wulenị nke ẹ, ọ hụn ẹworo* k'ọ lala, ọ la atunrụn ndị hụ tọ, gbapụ —eworo hụ nwunrụn wẹ, ọ chuziza wẹ. ¹³ Onyẹ wẹ

* **Isi Nke Iri:12** Griki: wofu

we orun a gbaṣu makaṅi o wuhu onye we we orun, ele iya nwon atunrun, o nwonni ihien o kpo atunrun ndi hu.

¹⁴ Mme wu ezigbo onye-ndu atunrun. A maringho m atunrun m; atunrun m a maringhozi m— ¹⁵ rike ke Nedi m don marin m, a marin m Nedi m. M ri e ye ndun m make ifiri atunrun. ¹⁶ M nwon atunrun ndi ozo rileni ime igunrunni. M jenko d'e wehezi we. We jenko d'e gon ntin olu m, keni o wuru igunrun ohu le onye-ndu ohu. ¹⁷ Ihien m suo Nedi m makaṅi m ri e we ndun m e ye keni m werizi e. ¹⁸ O nwonni onye ri a napu m ndun m; kama, mme ri e gi uche m e ye e. O ri m eka iyen'e; o rizi m eka iwerizin'e. Nedi m si m me ihienni.”

¹⁹ Ya ke ndi-ndu ndi Ju no kebezi make ihien ndini o ri e ku. ²⁰ Ndi bu oda ime we hu a si, “Ejemmon ri ime e; era ri a pu a! Ke enyi ri e gonn'e ntin?” ²¹ Ndi ozo hu a si, “Oku ndini ele oku onye eje-mmon ri ime e. Ni eje-mmon saeka shiapu enya onye enya-ishi?”

A Ju We Jesu

²² Ogen hu wu ogen oyi. We ri ime Jerusalem, e me Mmemme we gi e don Ulo-nsọ nsọ†, ²³ Jizosi ghako etu-ulo Solomonu hun ri Ulo-nsọ, ²⁴ 'ya ndi-ndu ndi-Ju no fihunme e, si a, “Elee ogen ke y'e konmeru enyi obi elu? Omeni 'yu wu Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume, gwapu enyi?”

²⁵ Jizosi no za, si, “A gwaguo m unu, kanu unu ekwerini. Orun-atumenya ndi m gi efan Nedi m a run wu osheri m; ²⁶ kale unu ekwerini makele unu ele atunrun m. ²⁷ Atunrun m a maringho olu m; a

† **Isi Nke Iri:22** Mmemme Hanuka

maringhọ m we; w'e sọn m eson. ²⁸ Mm'e ye wẹ ndun itẹbite; alakọ wẹ ntikpọ. O nwonni onye siko d'a napu ni m we. ²⁹ Nedi m hun we wẹ che m ẹka ka ihien ile; o nwonni onye jenkọ d'e ri-ẹka wepu wẹ ẹka Nedi m.”

³⁰ “Mme le Nedi m wu ohu.”

³¹ Ndi-ndu ndi-Ju no burusonmezi omuma, cho ni wẹ magbu e. ³² Jizosi no za wẹ, si, “A runghosiguo m unu orun-oma bu oda gha ẹka Nedi m bia: elee hun ime wẹ ke unu jenkọ d'e gini ufiri e ma m omuma?” ³³ Ndi-ndu ndi-Ju no za, si, “Ele orun ri mma ke enyi k'a ma n'i omuma, kani, aru i ku. Make ni ihian mmaka k'i wu bu i ri e weri enwen i n'i wu Osolobue.” ³⁴ Jesu no za wẹ, si, “Ele wẹ de e ime Iwu unu, si, ‘M si ni unu wu chi.’” ³⁵ Ebe o me ni w'a ra s'eka gbehuto oku ri ime Ehuhuo-nsọ, omeni o kpo ndi hu wẹ zijienni oku Osolobue mbu ‘chi’, ‘ndi ri ke Chuku’, ³⁶ nani ke unu gi ri a si ni, mme, hun Chuku-Nedi don nsọ zihẹ ime uwa, ri e ku aru, make ni m si, ‘M wu Nwa Osolobue?’ ³⁷ Omele ari m a run ihien Nedi m a run, egile ni ihien m ku don. ³⁸ Kani omeni m hu a run wẹ, osun'a ni unu egini ihien m ku don, gi ni orun-atumenya ndi m run don, keni o we unu enya ni Chuku-Nedi ri ime m, mme nwen ri ime Chuku-Nedi.” ³⁹ 'Ya wẹ no chozi ni wẹ nwunrun a, kani o no gbunahin wẹ.

⁴⁰ Jizosi no kin-azuun, fetu Iyi Jodani, si ebegu Jonu no me mirin-Chuku ogen mbu, o no nodi ebegu. ⁴¹ Ndi bu oda no bia d'e kunrun e, wẹ hu a si, “Jonu a runni orun-atumenya kaka akpu-ohu, kani,

---

† **Isi Nke Iri:34** mọbu: Unu no ke Osolobue (Ebu-oma 82.6)

ihien ile Jónu ku banyeni okennyeni wu ezioku.”
 42 Ndi bu oda no kwerini Jesu ebahun.

Isi Nke Mmanai

Onwun Lazarosi

¹ O nwon okennyehi ohu w'a kpo Lazarosi hun emu ri a ku. Onyeh Betani, obodo Meri leh nweneghe okpoho wu Mata ro. ² Merini wu hun hu uden e shin ohunma ye Di-nwonni-enyi wu Jesu ukw, gi ntutu e fikori a; nweneghe e wu Lazarosi ke emu ri nwan a ku. ³ 'Ya umuneghe-ikpoho ebuoni no zi ozi jenni Jizosi, si, "Di-nwonni-enyi, emu ri a ku onyeh ahun ihien e a suo i."

⁴ Kani, ogen Jizosi gi nu ihienni, o no si, "Emuni elen nke onwun, kama, o k'e weheni Osolobue ogho; o jenkod'a wu uzod Nwa Osolobue jenkod'e gi nwonhen ogho." ⁵ (Ihien Mata leh nweneghe-okpoho wu Meri lezi Lazarosi a suokwo Jesu asuo.)

⁶ O nuguu ni emu ri a ku Lazarosi, kuguu ihienni o ku, o no nodizi ebegu o ri akpu-uhuhin ebuo.

⁷ Omeguu, o no nwan si umu-azuu a, "Ni enyi kin ni azuu si Judia." ⁸ Umu-azuu a no si a, "Onyeh-nkuzi, o ke te ndi Ju chod ni we ma i omuma ebegu, i choko ni kinzi ebegu?" ⁹ Jesu no si, "Elen mgbahunmeh okuloku mmebuo ke anwun gi a ri elu? Ndi hun a ghahunmeh ebe eki ri elu ara kpoqburu, makeni we gi ukpe uwan e legha uzod. ¹⁰ Kani ndi hun a ghahunmeh ime ukinkin a kpoqburu akpoqburu, makeni ukpe a ri ime we." ¹¹ Ogen o gi kuguu ihienni, o nozi si we, "Uran e buruole owu enyi wu Lazarosi, kale, m jenkod ebegu d'a kpotien e."

¹² Ụmụ-azụun a nọ sị a, “Di-nwọnni-ẹnyi, omẹni ọ rị uration, o siko d'a rị mma.” ¹³ (Jizọsị gi ẹ e ku ni ọ nwunhụnguo, kanị wẹ rị e ro n'ọ rị e ku uration mmaka.) ¹⁴ 'Ya Jizọsị nọ gwapu wẹ, sị, “Lazarọsị a nwunhụnguo, ¹⁵ kanị, make ufiri unu, ẹfo rị a sọ m usuo ni ari m ebahun, make ni o k'e me unu kweri. Kanị, bia ni nwan ni ẹnyi jẹn d'e kunrun ẹ.” ¹⁶ Tamọsị (hun w'a kpo Ejime) nọ sị ụmụ-azụun ibe ẹ, “Ni ẹnyi nwen jenzi, keni ẹnyi son onye-nkuzi nwun!”

Jesu Wụ Onye Hun E Weli Ndi Nwunni

¹⁷ Ogen Jizọsị gi ru ebahun, ọ nọ hun a ni Lazarọsị a riọle ime ili kete akpu-uhuohin eno. ¹⁸ Betani nokunme Jerusalem, ẹgbata wẹ wu ihien rike maili ẹbuo. ¹⁹ Ndi Ju bu oda a ghaole Jerusalem bia d'e kunrun Meri le Mata ni wẹ rokọ wẹ obi make onwun nwenẹ-wẹ-okennyẹ.

²⁰ Ogen Mata gi nu ni Jizọsị lala, ọ nọ jẹnme d'e kunrun ẹ, kanị Meri nodi ali ime ulo. ²¹ Mata nọ sị Jesu, “Di-nwọnni-ẹnyi, omẹni i te rị ebeni, nwenẹ m e ke nwun. ²² Kanị a maringho m ni ke kikenni ọ nwunhuguo, Osolobue jenkọ d'e ye i ihien owule i riọ a.”

²³ Jizọsị nọ sị a, “Nwenẹ i jenkọ d'a gha onwun lihizi.”

²⁴ Mata nọ sị a, “A maringho m n'o jenkọ d'e lihi ogen ndi nwunni siko d'e gi lihi Uhuohin-ikpazuun.”

²⁵ Jizọsị nọ sị a, “Mme wu onye hun e weli ndi nwunni; mme wu onye hun e ye ndun. Ndi hun kwerini ni m, ọ sọ n'a ni wẹ nwunhun anwunhun, wẹ siko d'a rị ndun; ²⁶ onye owule rị ndun hun kwerini ni m anwunko, kaka. Y'e gigho a don?”

27 Mata nọ za a, si, “Egheę Di-nwọnni-ęnyi, e kwerighọ m ni 'yụ wụ Onyẹ Hụ Osolobụ Tume, Nwa Osolobụ, hụn wẹ rị e lee ęnya a n'ọ lala ime ụwa.”

Jizọsị Kwan Ẹkwan

28 Ogeń Mata gi kuguu ihięnni, ọ nọ kin-azuun d'a kpọ nwene ẹ wụ Meri. Ọ nọ kagwa a, si, “Onyẹ-nkuzi rị ebeni, ọ rị a kpọ i.” 29 Ogeń o gi nụ ihięnni, ọ nọ lihi ọtọ ozigbo, jẹn d'e kunrun ẹ. 30 Ogeń hụ Jesu e ke banye ime obodo hụ—echeń k'ọ rịkwọ ebe Mata nọ kunrun ẹ. 31 Ndị Ju ahun wẹ lẹ Meri rị ime ụlọ rị a rọkọ a obi a hụn Meri k'o lihi ọtọ ozigbo pụ, wẹ nọ sọme ẹ makeńi wẹ ro n'o jenkọ ili hụ d'a kwan ẹkwan.

32 Ogeń Meri gi ru ebe hụ Jizọsị rị, hụn Jizọsị, ọ nọ dann'a alị, si a, “Di-nwọnni-ęnyi, omęni i te rị ebeni, nwene m e ke te nwun!”

33 Ogeń Jizọsị gi hụn a k'ọ rị a kwan ẹkwan, hụnzị ndị Ju ndị 'ya lẹ wẹ wị ke wẹ rị a kwan, ọ nọ metụ a obi ọda-ọda, fụtụ a.

34 Ọ nọ si wẹ, “Elebe ke unu liye ẹ?” Wẹ nọ si a, “Di-nwọnni-ęnyi, bịa d'e lee ẹ.”

35 Jizọsị nọ kwan ẹkwan. 36 'Ya ndị Ju ahun nọ si, “Euu, lee ke ihięn ẹ sọhan a!”

37 Kanị ndị hụ ime wẹ nọ si, “Onyęni shiapu ęnya onyẹ ęnya-ishi, o ke sa ẹka gbọndon okęnyęni anwunle?”

Jizọsị A Gha Ime Onwun Weli Lazarọsị

38 O metukenmezi Jesu obi, ọ nọ bịa ebe ili hụ rị. Ili hụ wụ okporo hụn wẹ gi ọmuma hi-ogbe nukin ọnu a. 39 Jizọsị nọ si, “Nupu ni ọmuma hu.”

Mata, nwēnē okēnyē hụ nwūnhūnnī nọ sị a, “Di-nwōnni-ēnyị, o siko d'e shin ọda-ọda, makele o meole akpu-uhuohin eno we li e.”

⁴⁰ Jizosi nọ sị a, “Agwanị m'i n'i jenkọ d'a hūn ke Osolobue hihan ogbe omeni y'e kwerigho?”

⁴¹ E nupu we omuma hu, Jizosi nọ wesi enya elu, si, “E kele m'i Baba, makeni y'a nugo ekpere m, ⁴² a maringuo m ni y'a nu ekpere m ogen ile, kanị ifiri ndini ri ebeni ke m gi ku ihienni, keni we kweri ni 'yu zihem.” ⁴³ Ogen o gi kuguu ihienni, o nọ gi oken olu yi oro, si, “Lazarosi, puha!” ⁴⁴ Okēnyē nwēn nwūnnī nọ puha, ekwa we gi li e a fukpume e: ohu fukpume oku le eka, ohu fukpumezi e ihun. Jizosi nọ sị we, “Topu n'a n'o jenne.”

E Rini We Jesu Ngo Keni We Gbu E

(Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Luk 22.1-2)

⁴⁵ Ndi bu oda ime ndi Ju ahun bia d'a hūn Meri, a hūn ihien ndi Jesu me, we nọ kweri n'e. ⁴⁶ Kanị ndi hu ime we nọ jen d'e kunrun ndi Itu-Farisi, gwa we ihien Jizosi me. ⁴⁷ 'Ya ndi Itu-Farisi le ndi-isi nchuejan nọ kpọ Ogwa Ndi-isi Nkikwama, si, “Kị enyi jenkọ nwan d'e me? Lee ni orun-atumenya ile okēnyēni ri a run! ⁴⁸ Omeni enyi a ni a runsonme enina, ihian ile jenkọ d'e kweri n'e; ogen hu, ndi Rom ri a kinị enyi siko d'a bia d'e me ihien banyen'e, we siko d'e tikpo Ulo-nsọ enyi le ali enyi!”

⁴⁹ Ya ke onye ohu ime we efan a wu Kayafasi, hūn wu onye-isi nchuejan ahua hu, nọ sị we, “Unu a marin ihien kaka! ⁵⁰ Unu a marin n'o ka unu mma ni onye ohu nwundonni ihian ile, kari ni ndi ali enyi ile a la iwi?” ⁵¹ (Kanị, ezioku ri n'a wu ni ebe o me ni Kayafasi wu onye-isi nchuejan ahua hu, amuma

k'o bu ihien hụ—nị Jesu jenkọ d'a nwunni ndi Ju onwun; bu o marin nị amuma k'o bu. ⁵² Elede ndi Ju sọ k'o k'a nwunni, kanị, kenị o gizi onwun a wegbama ndi nke Osolobue ile risonme ebe ile.)

⁵³ Gha uhuhin hụ jenne, ndi-ndu ndi Ju no tuma iroro ke w'e don gbu Jesu. ⁵⁴ Ufiri e, Jesu akpazini ebe ihian ri ime Judia, kama o no gha ebenu pu, shi obodo ohu w'a kpo Ifrem, hun ri egberę nokunme atu—iya le umu-azuun a no nodi ebenu.

⁵⁵ Ogen Mmemme-Nghafe e rume, ndi bu oda no ghasonme ali ofia si Jerusalem d'e me omenali w'e gi e don enwen we nsọ, hun we gi a kwademe mmemme hu. ⁵⁶ We hu a cho Jesu, a ju ibe we ebenu we wuzo ime Ulo-nsọ, si, “K'i ro? O biakode mmemmeni ra?” ⁵⁷ Ogen hu, ndi-isi nchu-ẹjan le ndi Itu-Farisi e yeguọ we iwu banyeni Jesu: nị owuni onye owule marin ebe o ri, 'ya bia d'a gwa we, kenị we hun uzọ nwunrun a.

Isi Nke Mmẹbụọ

E Hukpu We Jesu Uden (Mat 26.6-13; Mak 14.3-9)

¹ Ogen o gi hodu akp'ohin isin nị Mmemme-Nghafe ru, Jizosi no jen Betani, iwe Lazarosi, okenye hu o gha onwun weli. ² We no shi ni Jesu ihien-oriri enyasi ahun. Mata hu e jen ozi, e buye we ihien-oriri ahun; Lazarosi ri ndi ri e son e e ri ihien-oriri.

³ 'Ya ke Meri no wehe uden e shin ohunma nanrani we gi osisi nadi memme, hun we gwaleni. Uden hu k'e jun ihien no ke ogo-nta ohu le nkirishi. O no hu e ye Jesu ukụ, gi ntutu ri a isi e fikori a; ishin uden hu no kungbama ulo hu ile. ⁴ Kanị onye ohu

ime ụmụ-azụun Jizọsi, 'ya wu Judasi nwa Iskarotu (hụn jenkọ d'e re n'ẹ), nọ si, ⁵ “Kí haịn wẹ gilẹni re udenni, we egbo ẹ ye ndi igbennyẹ? O rugo ihien rike egbo-orun akp'ohin ogun-mmisen.” ⁶ (Ele ni ndi igbennyẹ ri a mkpa haịn o gi ku ihienni. Kanị, onyẹ-ohin k'ọ wu: iya nwe e donme ni Jesu wẹ egbo; o werisonme egbo wẹ ye ẹ donme.)

⁷ Kanị Jizọsi nọ si, “Hatu n'ẹ, n'o gi ẹ kwademe olili m.

⁸ Unu le ndi igbennyẹ ri ogen ile, kanị mme nwen esonko unu nodi ogen ile.”

E Rini Wẹ Lazarosi Ngo

⁹ Ndi Ju bu oda a nu ni Jesu ri Betani, 'ya wẹ nọ bia ebahun. Kanị, ele ifiri Jesu suọ ke wẹ gi bia, kanị, wẹ chozi ni wẹ hụn Lazarosi, hụn o gha onwun weli.

¹⁰ 'Ya ndi-isi nchụ-ẹjan nọ rimeni Lazarosi ngo ni wẹ gbuzi ya nwen, ¹¹ makele ufiri ẹ ke ndi Ju bu oda gi ri a ju nke wẹ a to, e kwerini Jesu.

Onye Mmeri A Banhan Jerusalem

(Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Luk 19.28-40)

¹² Ogen eki gi fon, igunrun hi-ogbe hụn bia Mmemme-Nghafe nọ nu ni Jesu lala Jerusalem.

¹³ 'Ya wẹ nọ werisonme iguru, jẹn d'e kunrun ẹ. Ya wẹ nọ yime,

“Ja ni Osolobue mma;

onye ahun gi efan Di-nwonnienyi bia

wu onye Chuku gozi agozi!

Eghee,

Eze Izrelu

wu onye Chuku gozi agozi.”

¹⁴ Jesu nọ chozi nwa jaki, nyinrin ẹ jenne, nọke ke Ekukwo-nsọ don ku—Ehuhuo-nsọ si,

15 “Obodo Zayọnu, a tülẹ egun!

Lee Eze i k'ọ lala,
ọ rị elu nwa jaki.”

16 Ụmụ-azụun Jesu a ghotani ihienni oge hụ, kani, oge Jesu gi nweringu ogho, we no nyanhan ni Ekwkwọ-nsọ ku ihienni banyen'e, nyanhanzikwo ni we me n'e ihien ndini.

17 Ndi ri igunrun ahun we le Jizosi wi oge o gi gha ili kpọpọha Lazarosi, oge o gi gha ime onwun weli e, hu a gwasonme ndi ozọ ihien meni. 18 'Ya hain igunrun hu gi bia d'e kunrun e—makeni we nu n'ọ run ọrun-atumenyani.

19 'Ya ndi Itu-Farisi no si ibe we, “Unu hu a hun a?! Ihien ile enyi ri e me a ri a danye kaka! Lee nwan, uwa ile e sonmego a!”

Ndi Griki Hun Chọ Ni We Hun Jesu

20 Oge hu, o nwe ndi Griki hun ri ndi jen Jerusalem d'e fe ofufe oge mmemme hu. 21 We no jen d'e kunrun Filipu hun wu onye obodo Besaida ri ime Galili. We no si a, “Di-okpa, enyi chọ ni enyi hun Jesu.” 22 Filipu no jen d'a gwa Anduru, ya we ebubuo no wiri jenme d'a gwa Jesu.

23 Jesu no za we, si, “Oge e ruguo hun w'e gi ye Nwa nke Ihan ogho. 24 M ri a gwa unu ezioku, akpuru-oka nodi nke e akariko ohu suo wezuka n'ọ dan ali nwunhun. O nwunhun, 'ya wu o mi mkpuru oda-oda. 25 Nke ndi hu ndun we ka we mkpa, ndun we siko d'e tuhunahin we; kani, nke ndi hu o me ni ndun we akani we mkpa elu uwani, ndun we k'a rini we—e nwe we ndun itebite. 26 Onye owule hun chọ n'ọ gba ni m odibo jenko d'e sonriri m, keni

odibo m hụn ụzọ sọn m nọdị ebe m rị; Nèdị m jenkọ d'e ye onyè ọwụlẹ gba nị m odibo ọghọ.”

Jesu E Ku Banyeni Onwun A

²⁷ “Obi rị nwan e ferị m. Kẹ m k'e ku nwan? Nị m sị, 'Baba, anịlẹ ogeṅ-afunfunnị bịa nị m'? Mba! Makẹni, 'ya haịn m gi rị ebeni—m bịa kẹni m hụn ụzọ ta afunfunnị. ²⁸ Baba, ye ẹfan ị ọghọ!’ 'Ya kẹ olu nọ gha elu-igwee sị, “E yeguọlẹ m ẹfan m ọghọ. M jenkọ d'e yezi ẹ ọghọ.”

²⁹ Igunrun ahun rị ebẹhụ nụ olu hụ. Ndị hụ sị akpabọ rọ, ndị ọzọ sị mmọn-ozị a gwaọl'a oku!

³⁰ Kanị, Jesu nọ sị wẹ, “Elẹ ufiri m kẹ olu hụ gi bịa, kalẹ ufiri unu. ³¹ Kikenni kẹ wẹ jenkọ d'a ma ụwanị ikpe; kikenni kẹ wẹ siko d'a chupụ onyẹ hụn a kị ụwanị. ³² Mmẹ nwen, ogeṅ wẹ k'e gi gha alị wesi m enu, m jenkọ d'a dohanị enwen m ihian ile.” ³³ (O gi ihienni o ku ghosị ụdị onwun o jenkọ d'a nwun.)

³⁴ Igunrun hụ nọ sị a, “Iwu ẹnyi gwa ẹnyi nị Kraistị, Onyẹ Hụ Osolobue Tume, jenkọ d'a rị ndun jenrin ejen. Kị ị rị a sịnị nị wẹ siko d'e wesi Nwa nke Ihian elu? Onyẹ wu Nwa nke Ihianị?”

³⁵ Jesu nọ sị wẹ, “Ukpe jenkọ d'e sọnzi unu nọdizị ẹkerẹ sọ. A gha nị ogeṅni unu nwon ukpe, amamgbe ishi e kunrun unu. Makẹni, onyẹ hụn a gha ime ishi, ime mkpokiki, amarinko ebe o jenkọ.

³⁶ 'Ya wu, kwerini ni ukpe ogeṅni unu nwon ukpe, keni unu hụn ụzọ wuru umu ukpe.”

Ogeṅ Jesu gi kuguu ihienni, o nọ gha ebe wẹ rị pu d'a warị, ahunzini w'a.

Ndị Hụ Ekwerini Ni Jesu

³⁷ Osuon'a nì Jesu runchanrìn orun-atumènya bu o da id'ènya wẹ, ekwerini ni wẹ ẹ, ³⁸ keni ihien onyẹ-amuma wu Azaya ku hun ụzọ mēzu: Azaya si, “Di-nwōnni-ènyi, onyẹ kweri ozi ènyi zi? Onyẹ kẹ Di-nwōnni-ènyi ghosì ikèn ẹ?”

³⁹ Asanì wẹ ẹka kweri, makèni, rìkẹ kẹ Azaya donzi ku ẹ,

⁴⁰ “Chuku e mēguọ ẹnya kpu wẹ ishi, tikin obi wẹ— amamgbe wẹ e gi ẹnya wẹ legha ụzọ, gi obi wẹ ghota, e gbehutọ wẹ d'e kunrun m; a zọ m wẹ—'ya kẹ Chuku ku.”

⁴¹ Azaya ku ihienni makèni o hun ogho Jizosi, o no ku banyeni ogho a. ⁴² K'osilerì, ndì bu o da hun rìdẹ ime ndì-ndu wẹ kwerini Jesu ekweri. Kanì, egun ndì Itu-Farisi aninì wẹ ku ẹ ebe ihian rì, amamgbe wẹ a chupụ wẹ ime ulọ-ofufe.

⁴³ “Ojija-mma ihian k'a ja wẹ ka wẹ a sọọ kari hun Osolobue k'a ja wẹ.”

Ihien Jesu Ku Kẹ Wẹ K'e Gi Han Enen

⁴⁴ Jesu nọ weshi olu elu, si, “Onyẹ owule hun kwerini ni m ele mme k'o kwerini, kanì onyẹ hun zihenì m k'o kwerini. ⁴⁵ Onyẹ owule hun nì m, a hunguọ onyẹ hun zihè ni m. ⁴⁶ M banhan ime uwa d'a wu ukpe, amamgbe ndì hun kwerini ni m a to ime ishi, ime mkpokiki. ⁴⁷ Onyẹ nu ihien m ku bu o mē n'ẹ, amako m'a ikpe. Makèni, abianì m d'a ma uwa ikpe, kama, m bia d'a zuopuha a. ⁴⁸ Onyẹ hun ju nì m, hun kwerilenì oku m, nwon onyẹ k'a ma a ikpe: ihien hun m ku, ya jenkọ d'a ma a ikpe Uhuohin-ikpazuun. ⁴⁹ Makèni, ele m gi uche m e ku,

kani Nèdi m hùn zihèni m ye m iwu ihien m siko d'a sị lè ihien m siko d'e ku. ⁵⁰ A maringhò m nì iwu ẹ e ye ndun itèbitè. 'Ya wu, ihien m'e ku wuchanrin ihien Chuku-Nèdi sị m ku."

Isi Nke Mmètò

Jesu Chanchan Umụ-azụun A Uku

¹ Nì Mmèmmè-Nghafe d'e ru, Jesu a maringụò nì oge ẹ e ruguò hùn o gi hapu ụwanị, buru Nèdi ẹ. Ebe o nwè ihien-òsụsụò ndi nke ẹ rị ime ụwa, o nọ nwan ghosichanrin wẹ ya wu ihien-òsụsụò d'e ru isi ẹ.

² Ekwensu e buguolè a che ime obi Judasi nwa Saimonu Iskarotu n'ò re ẹ.

Oge wẹ gi rị e ri ihien-oriri enyasi, ³ Jizosi a maringụò nì Chuku-Nèdi e weolè ihien ile che ẹ ẹka, n'ò gha ebe Osolobue rị bịa lè n'ò laburuko Osolobue: ⁴ o nọ gha ebe o rị e ri ihien-oriri lihi otò, yipu ẹkwa o yiye elu ẹ, jeri tewelụ wẹ gi e finchan ẹhụ. ⁵ O nọ hu mirin ye ime afere, chanchanma umu-azụun a uku, e gi tewelụ hụ o je e finchanpu wẹ iya. ⁶ O ru Saimonu hùn w'a kpọ Pita, Pita nọ sị a, "Di-nwonnì-enyi, iyu k'a chanmazi m oku?!" ⁷ Jizosi nọ za, sị, "Y'a marin ihien m rị e mē kikenni; kani omegu, i k'a ghotà a." ⁸ Pita nọ sị a, "O nwonnì oge y'e gi chanchan m uku!" Jesu nọ sị a, "Omēni achanchanni m'i, y'e nwonko okeri owule ime m." ⁹ Saimonu wu Pita nọ sị a, "Ya wu nì ẹlède uku m sụò kị k'a chan, Di-nwonnì-enyi—chanzi m nwan ẹka lè isi!" ¹⁰ Jesu nọ za a, sị, "Onye hùn wuguu

èhụ, ọ rịzịni mkpa n'ọ wụzị èhụ, mmanị ụkụ a—màkèni o nwunchanrịngụọ. Ụnụ e nwungụọ nke-esi—kani èlẹ ụnụ ile.” ¹¹ Makeni Jesu a maringụọ onyè hụn jenkọ d'e ren'è, 'ya haịn o gi sị, “Èlẹ ụnụ ile nwun.”

¹² Oge n'ọ gi chanchanguu wẹ ọkụ, yiriguzi ewuru è, o werizi onodi a teburu hụ. 'Ya ọ nọ sị wẹ, “Ụnụ a ghotaghọ ihien m mē ni ụnụ? ¹³ Ụnụ a kpọ m 'Onyè-nkuzi', a kpọ m 'Di-nwonn-enyi'; o furu efuru, makeni 'ya kẹ m wụ. ¹⁴ O mē nwan nị mme nwen, hụn wụ Nna-ụnụ lẹ Onyè-nkuzi ụnụ, chanchan ụnụ ụkụ, o furu nị ụnụ chanchanzikwo ibe ụnụ ụkụ. ¹⁵ A ghoşiole m ụnụ nzomukụ ụnụ jenkọ d'e son, keni ụnụ mezikwo nị ibe ụnụ kẹ m don mē ni ụnụ. ¹⁶ Ezioku kẹ m rị a gwa ụnụ, odibo ara ka nna a; onyè wẹ zi ozi ara ka onyè zin'è. ¹⁷ Omeni ụnụ a maringhọ ihien ndini, Osolobue jenkọ d'a gozi ụnụ omeni ụnụ e mē wẹ.

¹⁸ Kani, èlẹ ụnụ ile kẹ m rị e ku; a maringhọ m ndi hụn m hori. Kani, wẹ jenkọ d'e gi ihien k'e mēni mezu ihien Èhuhụ-nsọ ku, nị, 'Onyè hụn ri bredi m e buguọ numanị m.' ¹⁹ M rị nwan a gwato ụnụ ihieni o gini d'e mē, keni—o mē, nị ụnụ kweri nị mme wụ Onyè Hụ. ²⁰ Ezioku kẹ m rị a gwa ụnụ, onyè owule hụn nabanhan onyè hụn m zihè, nabanhan m; onyè owule hụn nabanhan nị m, nabanhan onyè hụn zihè ni m.”

Jesu E Ku Onyè Hụn Sikọ D'e Ren'è
(*Mat 26.20-25; Mak 14.17-21; Luk 22.21-23*)

²¹ Oge Jizosi gi kuguu ihieni, obi eruzin'è ali, ọ nọ sị, “Ezioku kẹ m rị a gwa ụnụ, onyè ohu ime ụnụ jenkọ d'e we m ye wẹ.” ²² Umụ-azụn a nọ

leme ibe wẹ, makeni ihien o ku gba wẹ nghari-
 ẹnya, amarin wẹ onye o ri e ku. ²³ Onye ohu ime
 umu-azuun a, onye hun ihien e a sọ Jesu, noson
 Jesu. ²⁴ 'Ya Saimonu w'a kpo Pita no gi eka gwa a
 'ya ju Jizosi onye o ri e ku. ²⁵ 'Ya nwa-azuun hu no
 nokunmekenme Jizosi, si a, "Di-nwonna-enyi, onye
 ro?" ²⁶ Jesu no za, si, "Onye hun m jenkọ d'e ye
 bredini, m suruguu a ime aferẹ ro." 'Ya o no suru
 bredi hu ime aferẹ, we e ye Judasi nwa Saimonu
 Iskarotu.

²⁷ Ogen Judasi gi naringuu bredi ahun, Ekwensu
 no banye ime e. Jesu no si a, "Me ihien i k'e me
 ozigbo!" ²⁸ Kani, o nwonna onye ozo ri ebahun e ri
 ihien-oriri hun ghota ihien Jesu gi gwa Judasi okuni.
²⁹ Makeni Judasi e kwondon ni we ego, o nwe ndi ro
 ni Jizosi ri a gwa a 'ya d'e nonhen ihien we siko d'e
 gi me mmemme hu, mobu 'ya d'e ye ndi igbenye
 ihien. ³⁰ Ogen Judasi gi naringuu bredi hu, o no pu
 ozigbo; ime uchinchin ro.

Iwu Ohun

(Jerimaya 31.31; Gal 3.24-25; Hib 8.13; 1Jn 2.8)

³¹ Ogen Judasi gi puguu, Jesu no si, "We jenkọ
 nwan d'e bushi Nwa nke Ihian elu —gi Nwa
 nke Ihian bushi Osolobue elu. ³² Omeni we
 bushi Osolobue elu ghaha n'a, Osolobue siko d'e
 bushizikwo Nwa a enu ime 'ya le enwen e; o jenkọ
 d'e busi e elu ozigbo. ³³ Umu m, mme le unu siko d'a
 nodizi ekere sọ. Unu jenkọ d'a cho m, unu ahunko
 m. Ke m don gwa ndi-ndu ndi Ju ke m ri nwan a
 gwa unu: 'Unu asako eka bia ebe m jenkọ.' ³⁴ M ri
 nwan e ye unu iwu ohun: e nwe ni ihien-osusuọ ibe
 unu. Ke m don nwe ihien-osusuọ unu ke unu k'a

dón nwe ihien-osisuọ ibe unu. ³⁵ Omèni ihien ibe unu a suọ unu, 'ya ke ihian ile e gi marin ni unu wu umu-azun m."

*Jesu E ku E Ni Pita Jenko D'a Ghorì N'ọ Marìn A
(Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Luk 22.31-34)*

³⁶ Saimonu w'a kpọ Pita nọ si a, "Di-nwonnì-ènyi, elebe k'i jenkọ?" Jizosi nọ za, si, "Ebe m jenkọ, y'a sakọ ẹka sọn m kikenni—kanì omegu, i jenkọ d'e sọn m." ³⁷ Pita nọ si a, "Di-nwonnì-ènyi, kì haìn o gi mē ni asakọ m ẹka sọn i kikenni? M k'a nwundeni i onwun!" ³⁸ Jesu nọ za, si, "N'i nwunni m onwun? Ezioku ke m ri a gwa i, okpa gini d'a kwan, i jenkọ d'a ghorì mgbe eto ni 'y'a marin m."

Isi Nke Mmèṅṅ

Jesu Suọ Kẹ W'a Gha D'e Kunrun Chuku-Nedi

¹ Jizosi nọ si we, "Anile ni obi unu songbu unu. Kweri ni ni Osolobue; kwerizikwo ni ni m. ² Iwe Nedi m, mmughe bu oda ri a. Omèni ele erira, nke m'a gwa unu. M shiko nwan d'a kwademe ni unu ebe unu jenkọ d'e bi. ³ M jenguu d'a kwademe ni unu ebe unu jenkọ d'e bi, e kinhen m azuun d'e weri unu, keni unu rizikwo ebe m ri. ⁴ Unu a maringuo uzo ebegu m jenkọ."

⁵ Tamosi nọ si a, "Di-nwonnì-ènyi, enyi amarin ebe i jenkọ, eghanì ke enyi e don marin uzo a?" ⁶ Jizosi nọ si a, "Mme wu uzo le ezioku le ndun. O nwonnì onye siko d'a sa ẹka bia d'e kunrun Chuku-Nedi mmanì ghahani m. ⁷ Omèni unu a maringuo m, unu jenkọ d'a marinzikwo Nedi m. Unu a maringuo a nwan gha kikenni jenme; unu a hunguo a."

⁸ Filipu nọ sị a, “Di-nwọnni-enyi, ghọsịhụ enyi Chuku-Nèdi, ẹfọ e jun ẹnyi.” ⁹ Jesu nọ sị a, “Filipu, hunnị ile mme lẹ unu rị, 'y'a marin m? Onye ọwule hunnị m, a hunguọ Chuku-Nèdi. K'ị rị a sịnị, ‘Ghọsị enyi Chuku-Nèdi.’” ¹⁰ Unu ekwerini nị m rị ime Chuku-Nèdi lẹ ni Chuku-Nèdi rị ime m? Ari m e gi uche m a gwa unu oku ndini m rị a gwa unu; mba, Chuku-Nèdi hun rị ime m ya rị a run ọrun a.”

¹¹ “Kweri ni ihien m ku nị m rị ime Chuku-Nèdi, Chuku-Nèdi rịzikwo ime m. Kani, omeni unu egiko oku-onu m kweri, gi ni ihien ndi m rị a run kweri.”

¹² “Ezioku ke m rị a gwa unu, onye hun kwerini ni m siko d'a run ọrun ndi hun m rị a run; o jenko d'a runkaride ndini m rị a run, makele m laburuko Chuku-Nèdi. ¹³ Ihien ọwule unu gi ẹfan m rịo, m siko d'e me ẹ, keni *mme wu* Nwa hun ụzo wehe ni Chuku-Nèdi ogho. ¹⁴ Unu gi ẹfan m rịo m ihien ọwule, m jenko d'e me ẹ.”

Jizosị E Kwe Nkwa N'o K'e Zihe Mmon-nsọ

¹⁵ “Omeni ihien m a suogho unu, unu jenko d'e donme iwu m, ¹⁶ a rịo m Chuku-Nèdi n'o zihẹ ni unu Onye-nkasi-obi ozo n'ọ nọyeni unu jenrin ejen. ¹⁷ Onye ahun wu Mmon-nsọ—onye hun a ghosị ezioku; uwa asaeka nabanhan a, makeni uwa as'eka hun a mobu marin a. Kani unu a maringho a, makeni o bi ime unu; o k'e bisonme ime unu. ¹⁸ Ele m k'a lato unu rike ndi nwonleni nne lẹ Nedi; m siko d'a bia d'e kunrun unu.

¹⁹ O hodụ ẹkere nị uwa hunbehi m, kani unu jenko d'a hun m. Makeni m rị ndun, unu lẹ enwen unu siko d'a rizi ndun. ²⁰ O ru uhuhin hu, unu jenko d'a marin nị m rị ime Nedi m, nị unu rị ime m, mme

nwèn rị ime ụnụ. ²¹ Ndi hụn marin ihien m ku, gi wẹ e bi, uwe wụ ndi ihien m sụo. Ndi ihien m sụo kẹ ihien wẹ k'a sụo Nedi m; ihien wẹ jenkọ d'a sụozikwo mme nwèn, e we m enwèn m ghosị wẹ.”

²² Nwa-azuun a ohu w'a kpọ Judasi (kalẹ ẹlẹ nwa Iskarotu) nọ sị a, “Di-nwonnienyi, kị mezi i k'e gi ghosị enyi enwèn i bu 'y'a ghosikọ uwa?”

²³ Jesu nọ za a, sị, “Onye ọwụlẹ ihien m a sụo jenkọ d'e m ẹ ihien m ku. Ihien ẹ k'a sụo Nedi m, mme lẹ Nedi m a bịa d'e kunrun ẹ, du ẹ bi. ²⁴ Onye ọwụlẹ ihien m ghaleni a sụo ara m ẹ ihien ndi m ku—bu oku ndini ụnụ rị a nụ ẹlẹ nke m, wẹ wụ nke Chuku-Nedi hụn zihen m. ²⁵ A gwaguo m ụnụ ihien ndini hunni mme lẹ ụnụ rị; ²⁶ kani, Onyenkasi-obi wụ Mmon-nsọ, hụn Chuku-Nedi jenkọ d'e gi ẹfan m zihe, jenkọ d'a kuzi ụnụ ihien ile; o siko d'a nyanhan ni ụnụ ihien ile m gwa ụnụ.

²⁷ Udọn kẹ m rị a lato ni ụnụ; udọn nke m kẹ m rị e ye ụnụ—ẹlẹ kẹ uwa dọn e ye kẹ m'e ye. Anile ni obi ụnụ songbu ụnụ, atule ni egun. ²⁸ Ụnụ a nughọ kẹ m sị ụnụ, ‘M puko apuko’ lẹ ni ‘m siko d'e kinhen d'e kunrun ụnụ.’ Omeni ihien m sụo ụnụ, nke ụnụ hu a ghoghọ ni m jenkọ d'e kunrun Chuku-Nedi, makeni 'ya ka m. ²⁹ A gwatoguo m nwan ụnụ ihienni hunni o keleni m—keni, o m, ụnụ e kweri. ³⁰ Ogen aria m'e gi gwamazị ụnụ ihien bu oda, makeni onye hụn a kị uwanị lala; o nweni iken ọwụlẹ o nwon ebe m rị, ³¹ kani, m rị e m ni uwa marin ni ihien Chuku-Nedi sụo m a sụo, ni ihien Chuku-Nedi sị m m ẹ kẹ m'e m; lihi ni nwan ni enyi gha ebeni pu.”

Isi Nke Mmisen

Ezigbo Osisi-vaini Le Aganaba A

¹ “Mme wu ezigbo vaini; Nedi m wu hun e lepu a enya. ² Agalaba owule ri ime m hun mieni mkpuru, o bepu a; kani agalaba hun mi mkpuru, o befon e, keni o mikenme. ³ Oku m gwa unu e befonguo unu, me unu nwunchan, keni unu mikenme mkpuru. ⁴ Nodisonme ni ime m, mme nwen a nodisonme ime unu. K'o don wuru ni agalaba nodi nke e ara saeka mi mkpuru, mmani o nyankunma osisi e, erira k'o don wuru ni unu asako eka mi mkpuru wezuka ni unu nodisonme ime m.”

⁵ “Mme wu ukun vaini, unu nwen wusonme agalaba rin'a; Onye hun nodi ime m, mme nwen hu ime e, 'ya siko d'a mi mkpuru oda-oda, makeni, wezuka m, unu a s'eka me ihien owule. ⁶ Onye owule hun nodileni ime m, e tuhu w'a, leke ebe we no bepu agalaba, o kpopu nkun; w'e kpongbanne agalaba ndi no erira, tu we ye okun, dunpu. ⁷ Omeni unu a nodi ime m, oku m a nodizikwo ime unu, rio ni ihien owule unu cho; Osolobue jenkọ d'e me ni unu 'ya. ⁸ Omeni unu a mi mkpuru oda-oda, o jenkọ d'a ghosi ni unu wu umu-azuun m: ohun jenkọ d'e wehe ni Nedi m ogho.

⁹ Ke Chuku-Nedi don nwe ihien-osusuo ebe m ri ke m don nwe ihien-osusuo ebe unu ri; risonmekwo ni ndi ihien we a suo m. ¹⁰ Omeni unu e donme iwu m, unu siko d'a risonme ndi ihien we a suo m—leke ke m don donme iwu Nedi m ye m, gi e wusonme onye ihien e asuo Nedi m. ¹¹ A gwatoguo m unu ihien ndini, keni ighoghọ m ri ime unu le ni ighoghọ unu zu oke.

¹² Onwan wu iwu m: e nwe ni ihien-osusuo ibe unu ke m don nwe ihien-osusuo unu.”

¹³ “O nwónni onye nwe ihien-osisuọ ka onwan: ni ihian gi ifiri ndi owu a we ndun a ye. ¹⁴ Ndi owu m ke unu wu—omeni unu e me ihien m si unu me. ¹⁵ Arizi m a kpọ unu igbon, makele igbon ara marin ihien di-nwonn'e ri e me. Kama, m kpọ unu ndi owu m make ni a gwaguọ m unu ihien ile m nu onu Nedi m.”

¹⁶ “Ele unu hori m; mba, mme hori unu, tume unu keni unu jen d'a mi mkpuru—mkpuru hun siko d'a toni, keni Chuku-Nedi ye unu ihien owule unu gi efan m riu. ¹⁷ M ri e ye unu iwuni: e nwe ni ihien-osisuọ ibe unu.”

Izize Unu Jenko D'e Ze Uwa

¹⁸ “Omeni izize unu ri e ze uwa, nyanhankwo ni ni izize m bu uzo ze e. ¹⁹ Omeni unu te wu nke uwa, nke ihien unu a suọ uwa rike nke e. Kani, ebe o me ni unu ele nke uwa make ni a hopuguo m unu ime uwa, 'ya hain izize unu gi e ze uwa. ²⁰ Nyanhan ni ihien m gwa unu, ni, 'Odibo ara ka nna a.' Omeni we kpokpo m ekpokpo, we siko d'e kpokpozikwo unu; omeni we me ihien m si we me, we jenko d'e mezikwo ihien unu si we me. ²¹ We k'e me unu ihien ndini we make ni unu wu nke m, unu ri a za efan m, make ni amarin we onye hun ziheni m. ²² Omeni abiani m d'a gwa we oku, ikpe njo e ke ma we; kani o nwonzini nwan ihien we k'e gi wanahin njo we me. ²³ Onye owule ri e ze izize m ri e zezikwo izize Nedi m. ²⁴ Omeni arunni m orun we runtuleni ime we, ikpe njo e ke ma we; kani, a hunchanringuo we nwan orun-atumenya ndi m run—bu ize mme le Nedi m hukwo e ze we. ²⁵ Kani, o ri enina ni we hun uzo mezu ihien hu we de ime Iwu we, ni, 'Izize m ri e ze we bu o nwónni ihien m me.’

²⁶ Kanị, Onye nkasi-obi hu m jenkọ d'a gha ebe Chuku-Nedi ri zihenị unu bia, o jenkọ d'a shiani m eri. Onye nkasi-obi hu wu Mmon-nso—Onye hun a ghosi ezioku. O k'a gha ebe Chuku-Nedi ri bia. ²⁷ Unu le enwen unu siko d'a shiazikwo ni m eri, makeni mme le unu ri gha isi mbidon lala.”

Isi Nke Mmisen

¹ “A gwatoguọ m unu ihien ndini amamgbe unu a danpu ime okukwe. ² We jenkọ d'a chupu unu ime ulo-ofufe; ezioku-ezioku, ogen lala hun onye owule gbuni unu jenkọ d'e weride e ni orun oma k'o ri a runni Osolobue. ³ We jenkọ d'e me ihienni makele w'e ke marin Chuku-Nedi mobu mme le enwen m. ⁴ Kanị, a gwatoguọ m unu ihien ndini, keni ogen w'e gi me, unu a nyanhan ni a gwatoguọ m unu.”

“E te gwani m unu ihien ndini isi mbidon, makeni m ri ime igunrun unu. ⁵ Kanị m jenkọ nwan d'e kunrun onye hun zihenị m, bu o nwonni onye owule ime unu ju m ke elebe ke m jenkọ? ⁶ Hun nke unu e gi ju m'a, unu a sukuru makeni m gwa unu ihien ndini m gwa unu.”

Orun Mmon-nso Siko D'a Run

⁷ “Kanị ezioku ke m ri a gwa unu, erere unu ro omeni a pu m; makeni, Onye-nkasi-obi abiako mmani m lama alama. Kanị, m lamaguu ke m'a no zihē ni unu 'ya. ⁸ Ogen o jenkọ d'e gi bia, o siko d'a ghosi ndi uwa ni a ghotani we ihien njo wu, ni a ghotani we ihien Osolobue cho, leni aghotani we ke okinkin-ikpe no. ⁹ ni aghotani we ihien njo wu—makeni njo wu ni e kwerini ni we m; ¹⁰ ni aghotani we ihien Osolobue cho—makeni mme nwen jenkọ

ebe Nèdi m rì, ụ̀nụ ahụ̀nkọ̀zị m; ¹¹ nị a ghọtani wẹ ke okinkin-ikpe nọ makeni Osolobue a maguọ onye hụn a kị ụwanị ikpe.

¹² Ihiẹn bu ọda hodu hụn m chọ nị m gwa ụ̀nụ, kanị ụ̀nụ asako ẹka ghota a kikenị. ¹³ Ogen Mmonso, Onye hụn a ghoị ezioku, k'e gi bia, o siko d'e du ụ̀nụ ye ime ezioku ile. Makele, ele uche e k'o k'e ku; kama, ihiẹn owule o nu, 'ya k'o jenkọ d'e ku. O jenkọ d'a gwazikwo ụ̀nụ ihiẹn ndi k'e me ihun. ¹⁴ O jenkọ d'e ye m ogho, makeni o siko d'e weri ihiẹn wu nke m, hụn m k'e ye e, gwa ụ̀nụ ya— ¹⁵ ihiẹn ile Nèdi m nwon wu nke m; 'ya haịn m gi si nị Mmonso jenkọ d'e weri ihiẹn wu nke m gwa ụ̀nụ.”

Ekwan Jenko D'e Henrin Ighoghọ

¹⁶ “O nobe ekerẹ, ụ̀nụ ahụ̀nkọ̀zị m; o nobezi ekerẹ ụ̀nụ jenkọ d'a hụn m.” ¹⁷ Ndi hu ime umu-azuun a nọ si ibe wẹ, “K'o gi ihienni o rị a gwa enyi e ku—nị, ‘O nobe ekerẹ, ụ̀nụ ahụ̀nkọ̀zị m; o nobezi ekerẹ ụ̀nụ jenkọ d'a hụn m,’ o sizi, ‘Makeni m jenkọ ebe Chuku-Nèdi rị?’” ¹⁸ Wẹ hu a si, “K'o gi ‘O nobe ekereni’ e ku? Enyi aghotani ihiẹn o rị e ku!”

¹⁹ Jesu a maringuo nị wẹ chọ nị wẹ ju a ajuju, o nọ si wẹ, “Ụ̀nụ rị a jutari ibe ụ̀nụ ihiẹn m gi si, ‘O nobe ekerẹ, ụ̀nụ ahụ̀nkọ̀zị m, o nobezi ekerẹ, ụ̀nụ jenkọ d'a hụn m.’” ²⁰ Ezioku ke m rị a gwa ụ̀nụ, ụ̀nụ jenkọ d'a kwan ekwan, goo—kanị uwa jenkọ d'a ghoghọ; o k'a gha a fu ụ̀nụ. Kanị, o nobe, ufu ahun e henrin ighoghọ.”

²¹ “Ime gha e me okpoho, o turu a aturu makeni ogen e e ruguo; kanị o muguu, o nyanhankozị afunfun hu ebe o n'a ghoghọ n'ọ mubanhaguo nwa ime uwa. ²² Erira ke ụ̀nụ rị nwan a kwan; kanị, m

k'a húnzị ụnụ—ogẹn hụ, ighoghọ siko d'e jun ụnụ obi, o nwónni onyẹ jenkọ d'a napụ ụnụ ighoghọ ụnụ. ²³ O ru ogẹn hụ, o nwónzini ihien ụnụ jenkọ d'a riọ m. Ezioku kẹ m rị a gwa ụnụ, gi ni ẹfan m riọ Chuku-Nẹdi ihien ọwụlẹ, o siko d'e ye ụnụ 'ya. ²⁴ D'e rukwọ nwan ogenni, ụnụ egituni ẹfan m riọ ihien ọwụlẹ; riọ ni, ụnụ jenkọ d'e nwónhẹn, keni ighoghọ ụnụ zu oke.”

Imeri Uwa

²⁵ “M gi ilu gwa ụnụ ihien ndịni; kanị ogẹn lala hún m siko d'e gi gwapụ ụnụ banyeni Chuku-Nẹdi, egikozi m ilu ogẹn hụ. ²⁶ O ru ogẹn ahun, ụnụ jenkọ d'e gi ẹfan m riọ. Ekuni m ni m jenkọ d'a riọdónni ụnụ Chuku-Nẹdi, ²⁷ makeni ihien ụnụ a sọ Chuku-Nẹdi lẹ enwẹn ẹ a sọ; ihien ụnụ a sọ a asọ makeni ihien m a sọ ụnụ a sọ, lẹzi makeni ụnụ kweri ni m gha ebe Osolobue rị bia.

²⁸ M gha ebe Chuku-Nẹdi rị bia ime uwa; m pukozi nwan ime uwa keni m laburu Chuku-Nẹdi.” ²⁹ 'Ya umu-azupun a no si a, “I rị e kuchanpu a nwan ohunma-ohunma, elezi ilu! ³⁰ Echen ke enyi marin nwan ni marinchanrin ihien ile, n'o nwónni onyẹ furu n'o ju i ajuju; onwan ke enyi gi kweri ni gha ebe Osolobue rị bia.” ³¹ Jesu no za, si, “Unu e kweriguọ nwan? ³² Ogẹn lala—o ruguode nwan, ogẹn ụnụ jenkọ d'e gi gbayiya, onyẹ-onyẹ e si iwe ẹ, na mme sọ to. Kanị, ele mme sọ wi, Nedi m noyeni m anoyeni. ³³ A gwaguọ m ụnụ ihien ndịni keni obi gi ifiri m ru ụnụ ali. Ime uwa, ụnụ jenkọ d'e nwón nsongbu; ka kwondón ni obi ụnụ, n'e meriguọ m uwa!”

Isi Nke Mmèsa

Ekpere Jizosì Meni Ndị Nke E Ile

¹ Ogen Jizosì gi kugu ihien ndini we, o no lee enya elu-igwee, si, “Baba, ogen hu e ruguo! Ye Nwa i ogho, keni Nwa i hun uzo ye i ogho— ² ebe o me ni y'e buguo ihian ile che okpuru e, keni o ye ndi ile hun i ye e ndun itebite. ³ Onwan wu ndun itebite: imarin ni—'yu, hun ya suo wu Osolobue nke-esi le imarin Jizos' Kraisti hun i zihè.”

⁴ “E yeguo mi ogho ime uwanì ghahani irunchanrin orun hun i ye m run. ⁵ Baba, yezi m nwan ogho i, ogho ohu hu mme le 'yu nwongbama ni uwa d'e bidon.”

⁶ “E meguo m ndini marin i, marin efan i—ndini i gha ime uwa weye m. We wu nke i; 'yu we we ye m; e meguo we ihien i ku. ⁷ A maringuo we nwan ni ihien ile i ye m gha eka i bia, ⁸ makele a gwaguo m we ihien ndi hu i si m gwa we. A nabanhanguo we ihien ndi hu; a maringuo we ni m gha ebe i ri bia nke-esi. E kweriguo we ni 'yu zihè m.”

⁹ “M ri e me ni we ekpere; ele ndi uwa ke m ri e me ni ekpere, kale ndi hun i ye m; make ni, nke i ke we wu. ¹⁰ Ihien ile m nwe wu nke i, nke i wuzikwo nke m. We wehe ni m ogho. ¹¹ Arikozi m nwan ime uwa, kani we ri ime uwa—mme nwan lala d'e kunrun i. Nedi hun ri nsò, gi efan i chemè we, efan i ahun i ye m, keni we wuru ohu ke mme le 'yu don wu ohu. ¹² Ogen mme le we gi ri, m gi efan i chemè we—efan ahun i ye m. E chemèguo m we: etuhuni m kaka onye ohu ime we—wezuka onye ahun me ihien we e gi tikpo a—keni ihien Ekukwo—nsò ku hun uzo mezu. ¹³ Kani, m lala nwan d'e kunrun i; m

rị e ku ihien ndini ime uwa keni we hun uzọ nwe ighoghọ m ime ndun we, nwe e hun zu oke.”

¹⁴ “E yeguo m we oku i, izize we no zeme uwa—makeni ele we nke uwa, rike ke o don me ni mme le enwen m ele nke uwa. ¹⁵ Ari m a rịo i n'i gha ime uwa wepu we; kama, m rị a rịo n'i cheme we make Eje-onye hu gha e me we ihien owule. ¹⁶ Ele we nke uwa—k'o don me ni ele m nke uwa. ¹⁷ Gi ezioku don we nsọ: oku i wu ezioku. ¹⁸ Ke i don zihę m ime uwa ke m don rị e zi we e ye ime uwa.”

¹⁹ “M rị nwan e gi ifiri we e wepuha enwen m, keni m hun a ni we wuru ndi we wepuha n'i, hun we don nsọ nke-esi.

²⁰ Ele ndini suọ ke m rị e me ni ekpere; kama, m rizikwo e meni ndi hun jenkọ d'e gi ufiri ozi we zi kweri ni m. ²¹ M rị a rịo ni we ile wuruchanrin ohu, nọke ke iyu, Baba, don rị ime m, mme nwen huzikwo ime i; m rị a rịo ni we rizikwo ime enyi—keni uwa hun uzọ kweri ni iyu zihę m. ²² E wegua m ogho hu i ye m ye we, keni we wuru ohu ke mme le 'yu don wu ohu: ²³ keni o wuru ni mme nwen hu ime we, 'yu nwen hu ime m; a wuruchanrin we ohu, uwa e gi e marin ni iyu zihę m leni uwe wu ndi nke m rị i obi ke mme nwe don rị i obi.”

²⁴ “Baba! M cho ni ndi ile i we ye m son m nodi ebe m rị, ni we hun ogho m hun i ye m make ihien-osusuo i nwe jenni m n'i d'e kede uwa.”

²⁵ “Euu Nedi m, Onye ezi-omume, osuon'a ni uwa amarin n'i, mme nwen a maringho i, ndini we a maringhozi ni iyu zihę m. ²⁶ E meguo m we marin i, m jenkọ d'a gha e mezikwo we a marin i, keni ihien-osusuo i nwon ebe m rị hun uzọ rị ime we leni mme nwen rizi ime we.”

Isi Nke Mmésatọ

A Bia Wẹ D'a Nwunrun Jesu

(Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Luk 22.47-53)

¹ Ogen Jesu gi meguu ekpereni, 'ya le umu-azuun a no fetu Odanmgbugbu Kidronu. O nwe ugba ri ebeku; Jesu le umu-azuun a no banye ugba ahun.

² (Judas, hun ren'e a maringhozi ebahun, makeni Jesu le umu-azuun a a no ebeku e zu mbu-le-ebu.)

³ 'Ya Judas no weri igunrun ndi-agma Rom le ndi-unakpa Ulo-nsọ, ndi hun ndi-isi nchu-egan le ndi itu-Farisi zihę, banhan ime ali vaini hu. We busonme ihien-ogun ichen-ichen le owa le ukpe.

⁴ Jesu a maringuo ihien ile jenko d'e me n'e, 'ya o no jenuha ihun, ju we, si, "Onye ke unu ri a cho?"

⁵ We no za, si, "Jesu, onye Nazareti." O no si we, "Mme ro." (Judas hun ren'e wuzoyeni we ebahun ogen o gi ku ihienni.)

⁶ Ogen Jesu gi si we, "Mme ro", we no jekin azuun, danchanrin ali. ⁷ Jizosi no juzi we, si, "Onye ke unu cho?" We no si, "Jizosi onye Nazareti."

⁸ Jizosi no si, "A gwaguo m unu ni mme ro. O me nwan ni mme ke unu ri a cho, ni ni ndini hoduni lama." ⁹ (O ku ihienni keni ihien hu o ku mbu hun uzọ mezu: "Etuhuni m kaka onye ohu ime ndi hun i ye m.")

¹⁰ Ya ke Saimonu wu Pita, hun bu ophia-agma, no sepaha a, banpu odibo onye-isi nchu-egan ntin eka-ihien. (Efan odibo ahun wu Makusu.)

¹¹ Jizosi no si Pita, "Wekin ophia-agma i onodi a! Ni m ju n'a rakom mkpu afunfun hun Nedi m ye m?"

E We Wẹ Jesu Jenni Anasi N'o Kin E Ikpe

¹² Ya ndi-agma Rom le Onye-isi-agma we kanj le ndi-unakpa ndi Ju no nwunrun Jesu, ken e egbun.

¹³ Wẹ nọ bu ụzọ we ẹ jenni Anasi. Anasi wu nedi nwunye Kayafasi. Kayafasi wu onye-isi nchu-ẹjan ahua hu. ¹⁴ (Kayafasi ni wu onye hun dun ndi-isi ndi Ju odun n'ọ kakwo we mma ni onye ohu nwundonni ihian ile onwun.)

Pita A Ghorị N'ọ Marị Jesu

(Mat 26.69-75; Mak 14.66-68; Luk 22.55-57)

¹⁵ Saimonu wu Pita le nwa-azuun ozọ nọ sonme Jesu. (Onye-isi nchu-ẹjan marin nwa-azuun ozọ hu amarin, 'ya nwa-azuun hu nọ son Jesu banye ime ezi ogwa onye-isi nchu-ẹjan.) ¹⁶ Kanị Pita aban-hanni. Ya nwa-azuun ozọ hu nọ kin-azuun d'a gwa okpoho hun ri e che nche onu-mgbon oku, webanhan Pita. ¹⁷ Okpoho ahun ri onu-mgbon nọ si Pita, "Y'ele onye ohu ime umu-azuun okennyehu?" Pita nọ si, "Mba, ele mme."

¹⁸ Oyi ri a tu; 'ya ndi idibo le ndi-unakpa hu nọ fiye okun, fihunme okun hu, a nyan a. 'Ya Pita nọ jen d'e son we turu ebenu, a nyan okun.

Onye-isi Nchu-ẹjan A Ju Jesu Ajuju

(Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Luk 22.66-71)

¹⁹ Ogen ahun, onye-isi nchu-ẹjan hu a ju Jesu ajuju banyeni umu-azuun a le nkuzi e. ²⁰ Jesu nọ si, "Id'enya ihian ile ke m nọ ku ihien m ku; ime ulo-ofufe ri ichen-ichen le ime Ulo-nsọ—ebe ndi Ju ile nọ e zu ke m nọ kuzi nkuzi m; ekutuni m ihien owule nzuzue. ²¹ K'i ri nwan a junị m ajuju? Ju ndi hun nu ihien m ku, a maringwo we ihien m ku." ²² Ogen Jesu gi ku ihienni, unakpa ohu turu ehụ ebahun nọ fian Jesu ihien, si, "Eriira ke ya a gwa onye-isi nchu-ẹjan oku!" ²³ Jesu nọ si a, "Omeni o nwon eje-okum ku, gwa ihian ile ri ebeni ihien o wu; kanị, mbuni

ezioku kẹ m ku, k'ì fiàní m ihien?" ²⁴ Ya Anasì nọ si wẹ weri ya lẹ ẹgbun hụ wẹ kẹn ẹ jenni Kayafasì onyẹ-isi nchụ-ẹjan.

Pita A Ghọrìzì N'ọ Marìn Jesu

(Mat 26.71-75; Mak 14.69-72; Luk 22.58-62)

²⁵ Pita turukwọ ebẹhụ a nyan okun. 'Ya ndì ọzọ nọ sị, "Y'ẹlẹ onyẹ ohu ime umu-azun okennyẹ hụ?" Kanì, Pita nọ ghọrì, sị, "Mba, ẹlẹ mme."

²⁶ Onyẹ ohu ime ndì idibo onyẹ-isi nchụ-ẹjan, hụn wụ nwẹnẹ okennyẹ hụ Pita banpụ ntin nọ sị Pita, "Ahunnì m 'yụ nì 'ya ime ụgba ahun?" ²⁷ Pita nọ ghọrìzì. Ozigbo, okpa nọ kwan.

E We Wẹ Jesu D'e Kunrun Pailetì

(Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Luk 23.1-5)

²⁸ Uzo-utuntun biribiri, wẹ nọ gha iwe Kayafasì weri Jizosì si ime ọgwa Govano hụn rì a kinì. Kanì, abanyeni wẹ ime ọgwa hụ, makeni achonì wẹ nì wẹ merụ enwen wẹ, keni wẹ hụn ụzọ ri Oriri-Nghafe hụ. ²⁹ Ya Pailetì nọ jemburu wẹ ezi, sị, "Elee ikpe kẹ unu rì e kpe okennyeni?" ³⁰ Wẹ nọ sị a, "Omèni okennyeni ẹlẹ eje-ihian, enyi eke wẹhèni i y'e." ³¹ Pailetì nọ sị wẹ, "Weri n'ẹ, nì unu lẹ enwen unu d'e gi iwu unu kin ẹ ikpe." Ndì-ndu ndì Ju nọ sị a, "Iwu unu tini enyi sị enyi egbulẹ onyẹ owule." ³² (Hunnì kẹ ihien Jesu ku banyeni ụdì onwun o jenkọ d'a nwun gi mezu.)

³³ Pailetì nọ sizi ime ọgwa a, zi wẹ kpọ Jesu; ya ọ nọ juma Jesu, "Iyụ wụ eze ndì Ju?" ³⁴ Jesu nọ sị a, "Uche i k'ì gidẹ nwan a jụ ajujuni ra ndì ọzọ gwa i oku m?" ³⁵ Pailetì nọ sị a, "I rodẹ ni m wụ onyẹ Ju ra? Ndì Ju ibe i lẹ ndì-isi nchụ-ẹjan we i che m ẹka; k'ì mẹ?" ³⁶ Jesu nọ sị, "Alì-eze m ẹlẹ nke ụwani.

Omenì ali-eze m te wu nke uwanì, nkẹ ndì m rì a kị a lụ ogun gi gbondon wẹ ebule m che ẹka ndi-ndu ndi Ju. Mba, ali-eze m ele nke ebeni.”

³⁷ Ya Paileti nọ ju a, si, “Eze k’i wu nwan?” Jizosi nọ shiari a, si, “Iyü ku ni m wu eze. M bia d’a shiani ezioku eri: ifiri e ke wẹ gi mu m; iya hain m gi bia ime uwa. Onye owule hun wu nke ezioku e gon ntin oku m.” ³⁸ Paileti nọ ju a, si, “Kị wu ezioku?”

Paileti e kuguu ohun, o nọ jemburuzi ndi hu ezi.

A Ma We Jesu Ikpe-onwun

(Mat 27.15-31; Mak 15.6-20; Luk 23.13-25)

Ya Paileti nọ si ndi hu rì ezi, “Ahunni m ihien owule o me hun m’e gi ma a ikpe. ³⁹ Kani, ke omenalì unu don rì, m’a hatu ni unu onye-ngan ohu ogen Mmemme-Nghafe owule; unu a choghọ ni m hatu ni unu Eze ndi Ju?” ⁴⁰ Wẹ nọ yi oro, shiari a, si, “Mba, ele iya! Barabasi ke enyi cho!” (Barabasi ni rì ndi a lusun ndi Rom rì a kini.)

Isi Nke Mmiteneị

¹ Ya Paileti nọ weri Jesu, we e ye ndi-agma, wẹ nọ gbu e mkpinsin.

² Ndi-agma hu nọ gi mkpinsin ogun risonme kpa okpu-eze, bu e che e isi; e yime w’e ewuru e nwun ufie-roni, ufie-roni*. ³ Wẹ nọ bia d’e kunrun e mgbe ole-le-ole, a si, “Isi i chei, eze ndi Ju!” E jemburu w’e, a fian a ihien.

⁴ Paileti nọ jenzi d’a gwa wẹ, si, “Lee e, m jenko d’e wepuha ni unu 'ya, ni unu marin ni ahunni m njo o me!” ⁵ Ya Jizosi nọ puha: o kpuhu okpu ogun;

---

* **Isi Nke Mmiteneị:2** ewuru ndi nze le ndi-idafin

o yihu ewuru popu hu we yime e. Paileti no si we, “Lee ni okennyeh hu ebeni!”

⁶ Ogen ndi-isi nchu-egan le unakpa Ulo-nsog gi hun a, we no yi, “Kpogbu e! Kpogbu e!” Paileti no si we, “Weri ne nwan, ni unu gi eka unu kpogbu e; ni ahunni m eje-ihien o me hun m siko d'e gi ma a ikpe.” ⁷ Ndi-ndu ndi-Ju no za, si, “Enyi nwongho Iwu. Iwu enyi si n'o furu hun a nwunni, makeni o weri enwen e n'o wu Nwa Osolobue.”

⁸ Ogen Paileti gi nu hunni, egun no tukarid'a k'otuhan a mbu. ⁹ O no shizi ime ogwa a d'a ju Jesu ajuju, si, “Elebe ki gha bia?” Kanu Jesu asharin'a. ¹⁰ Paileti no si a, “I ri a gba m nkintin? Y'a marin ni m nwon iken hun m'e gi hatu i le hun m'e gi kpogbu i?” ¹¹ Jesu no shiri a, si, “O nwonni iken i nwon ebe m ri wezuka ni Osolobue gha elu ye 'ye. Ya wu, onye hu bu m che eka i me njo kanu.” ¹² Gha ogen Paileti gi nu hunni jenne, o no memem n'o hatu Jizosi ye; kale, igunrun hu no yi oro, si, “I hatu okennyeni ye, 'ya wu ni yele owu eze-kanu wu Siza; makele, onye owule weri enwen e n'o wu eze ri a luson Siza ogun!”

¹³ Ogen Paileti gi nu oku ndini, o no wepuha Jizosi ihun-ezi, nodi ali elu Oche Okinkin-ikpe elu Mgba-nkpo w'a kpo “Mgba-nkpo Omuma.” (Kanu “Gabata” ke w'a kpo a onu Hibu hun wu asusu ndi Ju). ¹⁴ Uhuohin hu wu uhuohin we gi a kwademe Mmemme-Nghafe. O rume ogen anwan gi a ri isi, Paileti no si ndi Ju, “Lee ni eze unu!” ¹⁵ We no yi oro, si, “Gbu e! Gbu e! Kpogbu e!” Paileti no ju we, si, “Unu cho ni m kpogbu eze unu?” Ndi-isi nchu-egan no shiri a, si, “Siza, eze Rom, 'ya suo wu eze

enyi nwonl!" ¹⁶ Ya Paileti nọ we Jesu ye ndi-agma d'a kpogbu.

A Kpogbu We Jizosi

(Mat 27.32-34; Mak 15.21-32; Luk 23.26-43)

'Ya ndi agha nọ weri Jesu. ¹⁷ O nọ buru obe† gha ime obodo ahun pu, si ebe w'a kpọ "Ebe-Okpokom'isi." ("Gogota ke w'a kpọ a onu Hibru hun wu asusu ndi-Ju") ¹⁸ Ebehu ke we nọ kpoma a elu-obe; we kpomazikwo ikennyẹ ebuo elu obe ichen-ichen che n'e, onye ohu ri azuunni, onye ohu ri azuunni, Jizosi ri etintin we. ¹⁹ Paileti nọ de ihien buche elu obe hu. Ihien o de wu, "Jesu onye Nazareti, eze ndi Ju." ²⁰ Ndi bu oda gun a, make ni ebahun we nọ kpogbu Jesu nokunme ime obodo hu lezi make ni we gi asusu ndi Ju wu Hibru le asusu ndi Rom wu Latini le asusu Griki hun ali ichen-ichen a su ogen hu de ihien hu. ²¹ Ndi-isi nchu-ejan ndi-Ju nọ si Paileti, "Edele e 'Eze ndi Ju,' kama, de 'Okennyeni si, "Mme wu eze ndi Ju." ' ' " ²² Paileti nọ shiari, si, "E deguo m ihien m de."

²³ Ndi-agma hu a kpomaguu Jesu elu-obe, we nọ kiri ekwa ndi o yi kebe we uzọ eno, onye-onye nọ weri uzọ ohu-ohu. Nke efe tueni o yiye enu e, hun nwonleni ebe we gi wegbama a make ni ibe ekwa ohu rochanrin, gha elu d'e ru ali, ²⁴ ndi-agma ndi hu a si ibe we, "Enyi etikako n'a; ni enyi tu nkpo gi marin onye siko d'e weri n'e." Onwan me keni ihien Ehuho-nsọ ku hun uzọ mezu, Ekukwo-nsọ si,

† **Isi Nke Mmitenei:**17 Ogen hu, obe osisi ke ndi-Rom gi e gbu onye we ma ikpe-onwun. O ru, onye we ma ikpe onwun e buru obe e, sọnmẹ ndi-agma hun jenkọ d'a kpogbun'e. We kpomaguu a elu ya wu obe, a nodi we ebehu, e che nche, d'e ru ni o nwunhun.

“E kerí wẹ ẹwuru m,
tụ mkpọ gi weri ẹwuru m yiye elu ẹ.”

'Ya kẹ ndị-aghanị mẹ.

²⁵ Ndi wuzo ẹhụ obe Jesu oge ahun wu nne ẹ, nweñe nne ẹ okpoho, Meri nwunye Klopasi le Meri onye Magidala. ²⁶ Jesu a hun nne ẹ le nwa-azuun hu ihien ẹ a sọ Jesu ke we turu ebẹhu, o no si nne ẹ, “Okpoho, hunni wu nwa i.” ²⁷ O nozi si nwa-azuun a ahun, “Hunni wu nne i.” Ya nwa-azuun hu no gha erira weri nne Jesu si iwe 'ya wu nwa-azuun, nne Jesu no du ẹ biri.

Onwun Jesu

(Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Luk 23.44-49)

²⁸ Omeguu, make ni Jesu a maringoo ni ihien ile e mecharingoo, o no si, “Egun mirin ri a gun m.” O ku okuni n'o gi mezu ihien Ekukwo-nsoku. ²⁹ Ite ohu manya ru-uka jun ri ebahun; 'ya we no weri eru suye ime manya hu, gi mkpinsin ihien-akunkun w'a kpọ haịsopu wesi ẹ elu, su ẹ ugb'onu. ³⁰ Manyani a banguu Jizosi onu, o no si, “O guguo!” Ya o no bu isi koma ali, nwunhun.

A Dun We Jesu Obo Ekunkun

³¹ Make ni Uhuohin Nkwademe Izu-iken ro—ndi-ndu ndi Ju achoni ni we lato ehio ndi ahun elu-obe ebẹhu, ebe o me ni Uhuohin-Izu-iken hu lalani arikenmeka nsọ. 'Ya we no si Paileti 'ya si ndi-agma a kpagisonme ndi hu we kpoma elu obe ukuf, keni we butusonme ehụ we enu obe. ³² 'Ya ke ndi-agma hu no jenne d'a kpagisonme ikennyẹ ndi hu we

† **Isi Nke Mmitenei:**31 Onwan ke we gi e me we a nwunkenrin.

kpogbu wẹ lẹ Jesu ọkọ— a kpagi wẹ nke onyẹ ibuzo, kpagizikwo nke hun-ẹbo.

³³ Kanị oge wẹ gi ru ebe Jesu ri, a hun wẹ n'ọ nwunhunganọlẹ, 'ya wẹ nọlẹni kpagi ẹ ọkọ. ³⁴ Kama, onyẹ ohu ime ndi-agma hu nọ dun Jesu obo ẹkunkun, ẹdeke lẹ mirin nọ gbapuha. ³⁵ (Onyẹ hu hun ke ihienni me e kuguo a, kenị unu lẹ enwen unu hun ọzọ kweri. Ihien o ku wu ezioku; o maringho ni ezioku ro). ³⁶ Ihien ndini me kenị ihien Ẹkukwo-nsọ ku hun ọzọ mezu: Ẹhuhuo-nsọ si, "O nwonni akpu okpukpu a ohu hun jenkọ d'a kpaginiṢ." ³⁷ Ẹkukwo-nsọ e kuguozi ebe ọzọ, si, "Wẹ jenkọ d'a gba onyẹ hu wẹ dun ihien ilee."

Olili Jesu

(Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Luk 23.50-56)

³⁸ Omegu, Josefụ, onyẹ obodo Arimatia, nọ jẹn d'a si Paileti 'ya buye ẹ ehụ Jizosi (Josefụ gi nzuzue e sọn ọzọ Jesu make ni egun ndi-ndu ndi Ju ri a tu a). Paileti nọ kweri, si a d'e buru ehụ Jesu; 'ya o nọ jẹn d'e buru ẹ. ³⁹ Nikodimosi hun bia d'e kunrun Jizosi ime ukinkin oge mbu nọ sọme Josefụ. Nikodimosi wehe ude e shin ohunma wẹ gi ehuhuo maa lẹ alo meme, hun nyinkari nkirishi ẹkpa nnu. ⁴⁰ Ikennyẹ ebuo hu nọ buru ehụ Jesu, gi ẹkwa line fughame 'ya lẹ ihien ndi ahun e shin ohunma—rike ke ndi Ju don a kwama ozun wẹ k'e li. ⁴¹ O nwon ugba ri ebahun wẹ nọ gbu Jesu; ili-okporo ohun wẹ keleni liyetu ihian ri ime ugba hu. ⁴² Make ni Uhuohin hu ndi Ju gi a kwademe Izu-iken

---

Ṣ **Isi Nke Mmitenei:**36 Ẹsọdosi 12.46; Nombasi 9.12; Ẹbụ-oma 34.20

a gumaguo bu ili hu ri nsue, we no gweru bu ehụ Jesu che ili ahun ri ebefu.

Isi Nke Ogun

Okpokoro Ili

(Mat 28.1-8; Mak 16.1-8; Luk 24.1-12)

¹ Uzo-utuntun uhuhin ibuzo ime izu-uka*, ebe eki keleni fonguu, Meri onye Magidala no jen ili hu hun no ke okporo. 'Ya k'o no hun a ni e nupuguo we omuma hun ri onu ili hu. ² O no gi oso jen d'e kunrun Saimonu hun w'a kpọ Pita le nwa-azuun ozo hu ihien e a suo Jesu, si we, "E bupuguo we Di-nwonni-enyi ime ili hu bu enyi amarin ebe we buche e." ³ 'Ya ke Pita le nwa-azuun ozo hu no gbashi ili hu. ⁴ Nwa-azuun hun-ebọ hu no gbaghafa Pita, bu uzo ru ebahun. ⁵ O hulua ali, nyonye ime ili, 'ya o no hun ekwa line ndi ahun we te gi kwama Jesu ebe we ri ali ebefu, kanị o banyeni ime ili hu. ⁶ Saimon' Pita hun sonko a azuun e ru ebefu, o no shi ime ili hu ozigbo-ozigbo. O no hun ekwa line ndi hu ali ebefu, ⁷ hunzi ekwa hu te ri isi Jesu. Ekwa hu te ri isi Jesu le line ndi ahun ari uzo ohu; kama, we fuma ekwa hu te ri isi Jesu, bu e to nko ohu. ⁸ Ya nwa-azuun hun-ebọ hu, hun bu uzo ru ili hu no banyezikwo; o hun, o no kweri. ⁹ (Ogen ahun, w'e ke ghotakwo ihien hu Ehuho-nsọ ku—n'o jenko d'a gha onwun lihi.) ¹⁰ Ya umu-azuun a ndi ahun no lashisonme iwe we.

Meri Onye Magidala A Hun Jesu K'o Ghaguu Onwun Lih

(Mat 28.9-10; Mak 16.9-11)

---

* **Isi Nke Ogun:1** hun wu nwan uhuhin Sode

11 Kanị Meri e turukwọ ihun ili hụ, a kwan ẹkwan. K'ọ dọn rị a kwankwọ, o hulua alị, nyonye ime ili hụ, ¹² ọ nọ hụn ndị mmọn-ozị ẹbuọ yi ẹkwa ọchan kẹ wẹ nọdị alị ebahun ẹhiu Jesu te rị, onyẹ ohu rị ibe isi ẹ, hụn-ẹbọ rị ibe oku a. ¹³ Wẹ nọ ju a, si, “Okpoho, k'ị rị a kwanni?” Ọ nọ shịarị wẹ, si, “E wepuğu wẹ Di-nwọnni-m, bu a marin m ebe wẹ buche ẹ!” ¹⁴ Ogen o gi kuguu ihienni, ọ nọ gbehuto, hụn Jesu k'ọ turu ebẹhụ, kanị ọ marin ni Jesu rọ. ¹⁵ Jesu nọ ju a, si “Okpoho, k'ị rị a kwanni? Onyẹ k'ị rị a chọ?” Meri ro ni onyẹ hụn e lefu ugbo-nta hụ ẹnya rọ, 'ya ọ nọ si a, “Di-ọkpa, ọwuni 'yu bupu a, gwa m ebe i buche ẹ, m k'e jẹn d'e buru ẹ.” ¹⁶ Jizosi nọ hi a, “Meri!” Meri nọ gbehuto bu ihun zinme ẹ, gi asusu Hibru yi, “Raboni!” (Raboni wu Onyẹ-nkuzi asusu ndi Ju) ¹⁷ Jesu nọ si a, “Ekwondone m ẹka, makeni m'e ke jẹn elu-igwee d'e kunrun Chuku-Nedi. Ka jẹn d'e kunrun umune m, y'a si wẹ, 'M lako elu-igwee d'e kunrun Nedi m hun wuzi Nedi unu, Osolobue m hun wuzi Osolobue unu.’ ” ¹⁸ 'Ya kẹ Meri onyẹ Magidala nọ jẹn d'a gwa umu-azuun Jesu, si, “A hunguọ m Di-nwọnni-enyi!” Ya k'ọ nozi gwacharin wẹ ihiẹn ndi hụ ọ gwa a.

*Jesu E Nwọnpuha Ebe Umu-azuun A Ri
(Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Luk 24.36-49)*

¹⁹ Ẹnyasi uhuhin hụ, hụn wu uhuhin ibuzo ime izu-uka, umu-azuun Jesu nọ kpokin enwen wẹ ye ebe wẹ rị makeni egun ndi-ndu ndi-Ju rị a tu wẹ. Ya Jesu nọ nwọnpuha idenmizi d'e turu ime igunrun wẹ, si, “Udon 'ya rị ni unu.” ²⁰ Ogen o gi kuguu ihienni, ọ nọ ghosi wẹ ẹka a ẹbuọ le ẹkunkun a. Ogen umu-azuun a gi hụn Di-nwọnni-enyi, ighoghọ

e jun wẹ obi. ²¹ Jizọsị nọzị nwan sị wẹ, “Udọn 'ya rịnị unu. Kẹ Chuku-Nẹdi dọn zi m kẹ m rị nwan e zi unu.” ²² O kuguu ihienni, o nọ horokpu wẹ, sị, “Narịn nị Mmọn-nsọ. ²³ Unu gbagharị ihian njo wẹ, Osolobue a gbagharị wẹ ya; omeni unu agbagharini wẹ njo wẹ, Osolobue agbaghariko wẹ.”

Jesu Lẹ Tamọsị Hun Ru-uka

²⁴ Tamọsị (hun w'a kpọ Ejime), hun wu onye ohu ime wẹ mmẹbuo, ari ime wẹ oge Jesu gi bia. ²⁵ 'Ya umu-azuun ibe e nọ sị a, “Enyi a hunguọ Di-nwonnieni.” Kani Tamọsị nọ sị wẹ, “Mani m hun ebe wẹ dusonme e ntu ndi hu eka ebuo, bu mkpinsi-eka m che ebe ntu ndi hu rusonme e ehụ eka ebuo, e bu m eka che ekunkun a—ekweriko m!”

²⁶ Hun me e izu-uka, umu-azuun Jesu rizi ime ulo; uwe le Tamọsị ri. Uzo kpokin akpokin, kani Jesu nọ nwonpuha, turu ime igunrun wẹ, sị, “Udọn 'ya rịnị unu.” ²⁷ 'Ya o nọ sị Tamọsị, “Bu mkpinsi-eka i che ebeni, lee eka m ebuo; tinpu nwan eka i buche m ekunkun. Aruzile uka; kweri!” ²⁸ Tamọsị nọ za a, sị, “Di-nwonnim le Chuku m!” ²⁹ Jesu nọ sị a, “I kweri makele y'a hunguọ m? Ngozi wu nke ndi hun keleni hun bu e kweri wẹ.”

Ihien Wẹ Deni Ekukwoni

³⁰ O nweghozi orun-atumenya ndi ozo bu oda wẹ deyeleni ime ekukwoni hun Jesu runzi idenya umu-azuun a. ³¹ Kani, wẹ deye ndini keni unu hun uzo kweri ni Jesu wu Kraisti, Nwa Osolobue, Onye Hu Osolobue Tume; le ni unu gi efan a nwon ndun ghahani ikwerinin'e.

Isi Nke Ohu-kwasi-ogun

Jesu E Nwọnpuhazị Ebe Umụ-azụun A Rị

¹ Ihiẹn ndịni e meguu, Jesu no nwonpuhazị d'e kunrun umu-azuun a mkpenren "Ohimin" Taiberiasị. Enina k'o don me: ² Saimonu hun wu Pita, le Tamosi (hun w'a kpọ Ejime) le Natanelu (onye obodo Kana ri Galili) le umu-ikennyē Zebedi lezi umu-azuun Jesu ebuo ozo gba nodi. ³ Saimon' Pita no si ndi ahun ya le we ri, "E shi m d'e gbu azuun." We no si a, "Enyi siko d'e sonme i." 'Ya we no jenne. We no banye ugbo-mirin d'e gbume. Kani, egbuni we ihien owule ukinkin hu ile.

⁴ Ogen eki gi fonguu, Jesu no turu mkpenren mirin; kani umu-azuun a amarin ni Jesu ro. ⁵ 'Ya k'o no ju we, si, "Umueka, o ke nwon azun unu gbu?" We no za, si, "Kaka akp'ohu." ⁶ O no si we, "Tu ni oga unu ye azuun eka-nni ugbo unu, unu jenko d'e gbu azun." 'Ya we no tuye oga hu, o te nizini we dohanhan ime ugbo, make ni azun we gbu e buke oda.

⁷ Nwa-azuun hu ihien e a suo Jesu no si Pita, "Di-nwonni-enyi ro mai!" Ogen Pita gi nwan nu ni Di-nwonni-enyi ro, o no yiri ewuru o yiye elu e (make ni o te yipuguu a). Ya o no tuban ime mirin. ⁸ Umu-azuun isin ahun hodu ime ugbo no gi ugbo dokpunpuha oga hu azun jun mkpenren mirin. Gha ebeku we ri d'e ru mkpenren-mirin eteni— ihien rike ama-uku iri kwasi ogun-isin suo ro; o rucharinni polu ebuo. ⁹ Ogen we gi ru mkpenren mirin, we no hun oboko okun ebahun; azun ri elu e; bredi huzikwo ebeku. ¹⁰ Jesu no si we, "Wehe ni azun ime ndi hun unu gbu kiken ni." ¹¹ Ya

Saiṃonụ wụ Pita nọ si ime ugbo-mirin, dokpupuha oga hụ mkpenren mirin. Azun hisonme ogbe jun e, azun mmeto-kwasi-ogun-esa. Azun ri ime oga hụ e bukenmeke oda bu oga hụ etikani. ¹² Jesu nọ si we, “Bia ni nwan d'e ri ihien-oriri utuntun.” Bu o nwonni nwa-azun a owule egun ni ju a, “Onye k'i wu?” makeni a maringwo we ni Di-nwonni-enyi ro. ¹³ 'Ya ke Jesu nọ jen d'e weri bredi hụ ye we, werizikwo azun hụ ye we.

¹⁴ Onwan me e mgbe eto umu-azun Jesu hun a k'o ghaguu onwun lihi.

Jesu E Wekinhezi Pita Onodi A

¹⁵ Ogen we gi riguu ihien-oriri utuntun ahun, Jesu nọ si Saiṃonụ wụ Pita, “Saiṃonụ nwa Jonụ, ihien m a suoghọ i kari ndini?” O nọ za, si, “Eghee Di-nwonni-enyi, 'y'a maringho ni ihien i a suoghọ m.” Jesu nọ si a, “Lefu umu-atunrun m enya.” ¹⁶ Jesu nọ ju a hun me e mgbe ebuo, si, “Saiṃonụ nwa Jonụ, ihien m a suoghọ i?” O nọ za, si, “Eghee Di-nwonni-enyi, 'y'a maringho ni ihien i a suoghọ m.” Jesu nọ siji a, “Lefu atunrun m enya.” ¹⁷ Jesu nọ juzi a 'ya hun me e mgbe eto, “Saiṃonụ nwa Jonụ, ihien m a suoghọ i?” O nọ fu Pita ni Jesu ju a ya mgbe eto, “Ihien m a suoghọ i?” Pita nọ si a, “Di-nwonni-enyi, 'y'a maringho ihien ile; 'y'a maringho ni ihien i a suoghọ m.” Jesu nọ si a, “Lefu atunrun m enya. ¹⁸ M ri a gwa i ezioku, ogen i gi ri okoro, y'e konrin, e jen ebe owule suo n'i; kani i kaguu egedi, i jenkọ d'a tnpu eka i, ndi ozo e konme i, we i si ebe i choleni n'i jen.” ¹⁹ (Jesu gi ihieni o ku ghosi udi onwun Pita jenkọ d'a nwun gi wehe ni Osolobue ogho).

Jesu e kuguu ihieni, o nọ si Pita, “Sonme m!”

Jesu Lẹ Pita Lẹ Nwa-azuun Ahun Ihiẹn E A Sụọ Jesu

²⁰ Pita e lee ẹnya azuun, ọ nọ hụn nwa-azuun ọzọ hụ ihiẹn e a sụọ Jesu. (Hụn nọsọn Jizọsị oge n wẹ gi rị e ri ihiẹn-oriri ẹnyasi ahun, nwa-azuun hụ hụn jụ Jizọsị, sị, “Di-nwọnni-ẹnyi, onyẹ jenkọ d'e re i?”)

²¹ Oge n Pita gi hụn a, ọ nọ jụ Jesu, sị, “Di-nwọnni-ẹnyi, okennyeni?” ²² Jizọsị nọ sị a, “Omẹni m chọ n'ọ rị ndun d'e ru mgbe m bia, eļe hụn biri i? Sọmme m!”

²³ 'Ya okuni nọ kpọgbama ime igunrun ndi e sọn Jesu, ni nwa-azuunni anwunko. Kani, Jizọsị ekuni n'ọ nwunko, ihiẹn o ku wu, “Omẹni, m chọ n'ọ rị ndun d'e ru mgbe m bia, eļe hụn biri i?”

²⁴ Ya wu nwa-azuun wu onyẹ hụn rị nwan e ku oku ihiẹn ndini; iya detuzikwo nwan ndini wẹ; ẹnyi a maringho ni ihiẹn o ku wu ezioku.

Mmekin

²⁵ Kani, o nwezikwo ihiẹn ndi-ozo bu oda Jesu me. Omẹni wẹ dechanrin wẹ ile ohu-ohu, e rogho m'a ni uwa ile eruguko ehuhuo wẹ sikọ d'e gi de wẹ.

Elu Ọhụn: Ekwkwọ-Nsọ (Azụn Ọhụn rịn'a) Revision of New Testament in Ika

copyright © 2010 Wycliffe

Language: Ika

Translation by: Wycliffe

Ika (ikk) Nigeria

In Nigeria the word Ika is not only the name of the Ika people, but is also used to designate a local government area in the Akwa Ibom State. The Ika people are a sub group of the Igbo people. It is interesting to note that Ika is the name of a town in Croatia is one of the eight Annang local government areas of the local government areas in Akwa Ibom State. An alternative name for the Ika people is Ika-Annang. There appears to be another dialect of Ika that is spoken in Delta State of Nigeria.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789037056

Revision

The New Testament

in Ika

© 2010, Wycliffe. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

31b0248e-272a-5dee-8226-bcc00c54d9b1